

	УНИВЕРЗИТЕТ У БЕОГРАДУ – ФАКУЛТЕТ ЗА СПЕЦИЈАЛНУ ЕДУКАЦИЈУ И РЕХАБИЛИТАЦИЈУ Високог Стевана 2, 11000 Београд АКРЕДИТАЦИЈА СТУДИЈСКОГ ПРОГРАМА Специјална едукација и рехабилитацију особа са тешкоћама у менталном развоју	
	ОСНОВНЕ АКАДЕМСКЕ СТУДИЈЕ	

ДОКУМЕНТАЦИЈА ЗА АКРЕДИТАЦИЈУ СТУДИЈСКОГ ПРОГРАМА

СПЕЦИЈАЛНА ЕДУКАЦИЈА И РЕХАБИЛИТАЦИЈА ОСОБА СА ТЕШКОЋАМА У МЕНТАЛНОМ РАЗВОЈУ

ОСНОВНЕ АКАДЕМСКЕ СТУДИЈЕ

БЕОГРАД
2020.

Прилог 5.1. Књига предмета (заведен у библиотеци и на сајту Установе)

Јавно публикован и доступан документ који садржи податке о предметима на основним академским студијама студијског програма Специјална едукација и рехабилитација особа са тешкоћама у менталном развоју налази се у библиотеци Факултета за специјалну едукацију и рехабилитацију, заведен под бројем: 30/246 од 25.11.2020.

Јавно публикован и доступан документ који садржи податке о предметима на основним академским студијама студијског програма Специјална едукација и рехабилитација особа са тешкоћама у менталном развоју налази се и на веб страници: <http://www.fasper.bg.ac.rs/akreditacija2020/akreditacija-20.html>

Студијски програм: Специјална едукација и рехабилитација особа са тешкоћама у менталном развоју; Логопедија.			
Назив предмета: УВОД У РЕХАБИЛИТАЦИЈУ ИНТЕЛЕКТУАЛНО ОМЕТЕНИХ ОСОБА			
Наставник/наставници: Ненад П. Глумбић, Мирјана В. Ђорђевић			
Статус предмета: Обавезни предмет студијског програма			
Број ЕСПБ: 5			
Услов: нема			
Циљ предмета Циљ наставе овог предмета је да студенте оспособи за разумевање феномена интелектуалне ометености (ИО), развојних карактеристика особа са ИО, изазова са којима се особе са ИО суочавају у различитим животним фазама, као и да стечено знање примене у будућем раду.			
Исход предмета Студенти ће стећи основна знања из области ИО која су им потребна за разумевање стручно-апликативних предмета на вишим годинама студија. Студенти ће моћи да изврше категоризацију особа са ИО на основу степена потребе за подршком и да разликују различите моделе подршке који се могу примењивати од најранијег узраста до периода старости.			
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Терминологија и ејблизам. Дефиниција и класификација ИО. Епидемиолошка истраживања ИО. Петодимензионални модел ИО (интелигенција; адаптивне способности; партиципација, интеракције и социјалне улоге; здравље и контекст). Рана интервенција. Модели школовања. Постсекундарна едукација. Становање особа са ИО. Запошљавање особа са ИО. Сексуалност и родитељство особа са ИО. Подршка остарелим особама са ИО. Палијативна нега особа са ИО. <i>Практична настава</i> Посета установама за специјалну едукацију и рехабилитацију деце и одраслих особа са ИО (успостављање контакта са особама са ИО различитог узраста и различитог нивоа потребе за подршком; уочавање специфичних развојних карактеристика ових особа; идентификовање потреба које ове особе имају и изазова са којима се суочавају).			
Литература Stevanović, D. (2021). <i>Neurorazvojni poremećaji u Međunarodnoj klasifikaciji bolesti</i> , 11 izdanje (МКВ–11): Pregled. <i>Engrami</i> , 43(1). https://doi.org/10.5937/engrami43-32939 Николић, М., и Вангић-Тањић, М. (2015). <i>Увод у интелектуалне тешкоће</i> . ОФФ-СЕТ. Глумбић, Н. (2017). Родитељство особа са тешкоћама и сметњама. У Д. Лозановић и Д. Радивојевић (Ур.) <i>Подршка узајамном односу породице и детета у раном детињству: Водич за здравствене раднике и сараднике у примарној здравственој заштити</i> (стр. 97-107). Удружење педијатара Србије.			
Број часова активне наставе		Теоријска настава: 2	Практична настава: 1
Методе извођења наставе предавања, вежбе, интерактивна настава			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	Поена
активност у току предавања		писмени испит	
практична настава	5	усмени испт	55
колоквијум-и	40		
семинар-и			

Студијски програм: Логопедија, Специјална едукација и рехабилитација особа са тешкоћама у менталном развоју, Дефектологија (модули: Моторичке сметње и поремећаји; Превенција и третман поремећаја понашања; Сензомоторичке сметње и поремећаји; Сметње и поремећаји слуха; Сметње и поремећаји вида)			
Назив предмета: ОСНОВИ СОЦИОЛОГИЈЕ			
Наставник/наставници: Мирко Р. Филиповић			
Статус предмета: Обавезни предмет више студијских програма			
Број ЕСПБ: 4			
Услов: нема			
Циљ предмета Упознавање са основним социолошким појмовима и класичним и савременим социолошким теоријама, и начинима на који нам ти појмови и теорије могу помоћи у разумевању сложеног друштвеног света који се све убрзаније мења, уз повезивање примарног искуства студената са академским социолошким знањем.			
Исход предмета Способност примене социолошких појмова и различитих теоријских перспектива у анализи друштвених појава и образаца понашања у широј друштвеној перспективи, разумевање друштвене природе људских проблема и објективније вредновање иницијатива социјалне политике.			
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Социолошко становиште. Методи социолошког истраживања. Култура и друштво. Свет у промени (глобализација). Друштвена интеракција и свакодневни живот. Друштвена стратификација, класа и неједнакост. Социологија сиромаштва. Поткласа и друштвена изопштеност. Социологија девијантног понашања. Обрасци криминала у савременом друштву. Породица и брак. Раса, етницитет и миграције. Рад и економски живот. Моћ, политика и држава. Модерне организације. Масовни медији и комуникације. Социологија религије. Градови и урбанизација. Природни прираштај и еколошка криза. Новији развој социолошке мисли. <i>Практична настава</i> Ова настава прати теме изложене на предавањима уз примену метода активног учења: семинарски радови, документарни филмови и дискусије.			
Литература 1. Александер, Џ. (2020). <i>Савремени увод у социологију: култура и друштво у транзицији</i> . Универзитет у Београду – Економски факултет			
Број часова активне наставе 3		Теоријска настава: 2	Практична настава: 1
Методе извођења наставе: Интерактивна настава у којој се смењују предавања, креативне радионице, усмени семинарски радови и дискусије.			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	Поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	5	писмени испит	50
практична настава	5	усмени испит	
колоквијум-и	20		
семинар-и	20		

Студијски програм: Логопедија; Специјална едукација и рехабилитација особа са тешкоћама у менталном развоју; модули Сметње и поремећаји слуха, Сметње и поремећаји вида, Моторичке сметње и поремећаји, Сензомоторичке сметње и поремећаји, Превенција и третман поремећаја понашања,			
Назив предмета: ОСНОВИ ПОРЕМЕЋАЈА КОМУНИКАЦИЈЕ			
Наставник/наставници: Јовановић-Симић Ђ. Надица; Арсенић П. Ивана			
Статус предмета: Обавезни предмет више студијских програма			
Број ЕСПБ: 5			
Услов: нема			
Циљ предмета Циљ предмета је да се студенти упознају са основним теоријским знањима из области говорно-језичке комуникације и патологије комуникације.			
Исход предмета Савладавањем програма предмета „Основни поремећаја комуникације” студенти би овладали знањима о савременом схватању говорно-језичке комуникације: теорије, дефиниције, класификације, преваленција, као и базичним информацијама о врстама поремећаја комуникације, и знањима о специфичностима поремећаја комуникације код различитих врста хендикепа.			
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Комуникација; Вербална комуникација; Теорије комуникације; Врсте комуникације; Комуникационе вештине; Комуникационо понашање; Нивои развоја комуникације: хаптична, итеративна, кинезичка, парајезичка и језичка комуникација; Фактори развоја способности вербалне комуникације; Језички развој деце са интелектуалном ометеношћу; Језички развој деце са оштећењем слуха; Језички развој деце са оштећењем вида;Језички развој деце са моторичким поремећајима. <i>Практична настава</i> Упознавање студената са карактеристикама и специфичностима говорно-језичког развоја деце са оштећењем слуха, са оштећењем вида, са интелектуалном ометеношћу и са моторичким сметњама.			
Литература Јовановић Симић, Н. (2008). <i>Атипичан језички развој</i> . Друштво дефектолога Србије. Јовановић - Симић, Н., и Славнић, С. (2008). <i>Практикум за развој језичких способности</i> . Друштво дефектолога Србије. Јовановић-Симић, Н., Славнић, С., и Доброта -Давидовић, Н. (2008). <i>Практикум за развој аудитивне и визуелне перцепције</i> . Друштво дефектолога Србије.			
Број часова активне наставе 3		Теоријска настава: 2	Практична настава: 1
Методе извођења наставе Интерактивна настава уз примену савремених техничких средстава			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	Поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	5	писмени испит	
практична настава	5	усмени испт	45
колоквијум-и	45		
семинар-и			

Студијски програми: Дефектологија; Логопедија; Специјална едукација и рехабилитација особа са тешкоћама у менталном развоју			
Назив предмета: МЕДИЦИНСКА ФИЗИОЛОГИЈА			
Наставник/наставници: Јована Н. Јоксимовић Јовић			
Статус предмета: Обавезни предмет више студијских програма			
Број ЕСПБ: 5			
Услов: нема			
Циљ предмета: Стицање основних знања о грађи човековог организма, улогама појединих функционалних система и механизма њиховог функционисања, односима између функционалних система као и односу организма као целине према околини.			
Исход предмета: Оспособљеност студената за разумевање биолошког модела ометености, познавањем органских основа сензорних, моторних и интелектуалних оштећења.			
Садржај предмета: <i>Теоријска настава:</i> Организација и општи план тела; Организација ћелије и улоге појединих ћелијских структура; Телесна течност; Мишићни систем; Нервни систем; Специфичност чула; Ендокрини систем; Репродуктивни систем, терморегулација и метаболизам; Облици понашања <i>Практична настава:</i> Практична настава прати садржаје теоријске наставе.			
Литература: Barrett, K. E., Boitano, S., Barman, S. M., & Brooks, H. L. (2015). <i>Ganongov pregled medicinske fiziologije</i> (prvo srpsko izdanje. Univerzitet u Kragujevcu – Fakultet medicinskih nauka.			
Број часова активне наставе: 3		Теоријска настава: 2	Практична настава: 1
Методе извођења наставе: Класичан едукативни метод, уз коришћење видео презентације и активно укључивање студената у рад.			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	Поена	Завршни испит	Поена
активност у току предавања	10	писмени испит	50
колоквијум-и	30	усмени испит	10

Студијски програм: Дефектологија; Логопедија; Специјална едукација и рехабилитација особа са тешкоћама у менталном развоју			
Назив предмета: ЕНГЛЕСКИ ЈЕЗИК 1			
Наставник/наставници: Маја Р. Иванчевић Отаџац			
Статус предмета: Обавезни предмет			
Број ЕСПБ: 3			
Услов:			
Циљ предмета Циљ овог предмета је да упозна студенте са енглеским језиком струке, као и да утврди и прошири њихово знање општег енглеског језика.			
Исход предмета Студенти ће научити основну стручну терминологију на енглеском језику из области специјалне едукације и рехабилитације. Такође ће утврдити и допунити језичке и граматичке структуре општег енглеског језика предвиђене за одговарајући ниво (B1-B2).			
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Предавања су везана за опште тематске јединице из области специјалне едукације: Увод у специјалну едукацију, Мултикултурализам и мултикултурно образовање, Ученици са посебним потребама и специјална едукација, Интеграција, инклузија и прелазак у одрасло доба, Професије везане за специјалну едукацију, Породице ученика са посебним потребама. Уз сваку стручну тематску јединицу обнавља се или уводи одговарајућа граматичка структура на средњем нивоу општег енглеског језика (B1). <i>Практична настава</i> Превод краћих стручних текстова везаних за тематске јединице које се обрађују у склопу теоријске наставе; вежбе вокабулара везаног за поменуте тематске јединице и одговарајуће граматичке вежбе на средњем нивоу општег енглеског језика (B1).			
Литература Ivančević Otanjas, M., i Furundžić, M. (2014). <i>English for Special Education</i> , Univerzitet u Beogradu – Fakultet za specijalnu edukaciju i rehabilitaciju. DK Penguin Random House. (2019). <i>English for Everyone – English Grammar Guide Practice Book</i> . Dorling Kindresley Limited.			
Број часова активне наставе		Теоријска настава: 1	Практична настава: 2
Методе извођења наставе Предавања и вежбе на енглеском језику.			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	30	писмени испит	70
практична настава		усмени испит	
усмена презентација			
семинар-и			

Студијски програм : Специјална едукација и рехабилитација особа са тешкоћама у менталном развоју			
Назив предмета: ПЕДАГОГИЈА ОСОБА СА ИНТЕЛЕКТУАЛНОМ ОМЕТЕНОШЋУ I			
Наставник/наставници: Александра Ђурић-Здравковић			
Статус предмета: Обавезни			
Број ЕСПБ: 5			
Услов: нема			
Циљ предмета			
Циљ предмета је да студенти стекну основна педагошка знања из области специјалне едукације ученика с интелектуалном ометеношћу, као и да овладају појединим сегментима историјског, концептуалног, законског и синдромског приступа поремећају интелектуалног развоја.			
Исход предмета			
Оспособљеност студената за разумевање и примену најосновнијих концептуалних педагошких знања и вештина у оквиру педагогије особа с интелектуалном ометеношћу.			
Садржај предмета			
Теоријска настава: Однос према образовању и васпитању особа с интелектуалном ометеношћу кроз историју; Законски оквир образовања особа с интелектуалном ометеношћу у свету и Србији; Концепт интелектуалне ометености и могућност школовања (дефиниције, класификације, терминологија, етиологија и епидемиологија); Синдроми у оквиру интелектуалне ометености и могућност школовања; Савремени систем образовања и васпитања особа с интелектуалном ометеношћу. Практична настава: Практично упознавање са основним историјским и концептуалним елементима образовно-васпитног система за ученике с интелектуалном ометеношћу.			
Литература			
Ђурић-Здравковић, А. (2020). Педагогија особа с поремећајем интелектуалног развоја. Универзитет у Београду – Факултет за специјалну едукацију и рехабилитацију. (5-116 стр.) Vuković, S., Đurić-Zdravković, A., i Roknić, A. (2021). Kreativnost kod osoba s poremećajem iz spektra autizma. Beogradska defektološka škola, 27(1), 45-60. Ђурић-Здравковић, А., Јапунца-Милисављевић, М., и Гагић, С. (2015). Подршка дефектолога аутономији ученика са лаком интелектуалном ометеношћу. У С. Каљача (Ур.) Тешкоће у менталном развоју (стр. 71-89). Универзитет у Београду - Факултет за специјалну едукацију и рехабилитацију. Ђурић-Zdravković, A., Ranković, S., Japundža-Milisavljević, M., i Gagić, S. (2017). Artikulacija glasova kod učenika s cerebralnom paralizom i intelektualnom ometenošću. Specijalna edukacija i rehabilitacija, 16(2), 131-147. https://doi.org/10.5937/specedreh16-13247 Ђурић-Zdravković, A., Japundža-Milisavljević, M., Maksimović, I., i Roknić, A. (2021). Kliničke i kognitivne karakteristike Angelmanovog sindroma. Specijalna edukacija i rehabilitacija, 20(2), 127-144. doi: 10.5937/specedreh20-32634			
Број часова активне наставе		Теоријска настава: 2	Практична настава: 2
Методе извођења наставе: предавања, презентације, видео прикази, вежбе, демонстрације, консултације, домаћи задаци			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	5	писмени испит	45
практична настава	10	усмени испт	10
колоквијум-и	30		
семинар-и	-		

Студијски програм: Дефектологија; Логопедија; Специјална едукација и рехабилитација особа са тешкоћама у менталном развоју			
Назив предмета: ЕНГЛЕСКИ ЈЕЗИК 2			
Наставник/наставници: Маја Р. Иванчевић Отањац			
Статус предмета: Обавезни предмет			
Број ЕСПБ: 3			
Услов:			
Циљ предмета			
Циљ овог предмета је да прошири знање студената из области енглеског језика струке, као и да утврди и прошири њихово знање општег енглеског језика.			
Исход предмета			
Студенти ће научити стручну терминологију на енглеском језику из ужих области специјалне едукације и рехабилитације. Такође ће утврдити и допунити језичке и граматичке структуре општег енглеског језика предвиђене за одговарајући ниво (B1-B2).			
Садржај предмета			
Теоријска настава			
Предавања су везана за тематске јединице из ужих области специјалне едукације: Ученици са интелектуалном ометеношћу; Ученици са тешкоћама у учењу; Ученици са хиперкинетичким поремећајем; Ученици са поремећајем понашања; Ученици са говорно-језичким поремећајима; Глуви и наглуви ученици; Слепи и слабовиди ученици; Ученици са поремећајем из спектра аутизма; Ученици са ретким, вишеструким и тешким поремећајима; Ученици са моторичким поремећајима; Посебно надарени и талентовани ученици. Уз сваку стручну тематску јединицу обнавља се или уводи одговарајућа граматичка структура на средњем/вишем нивоу општег енглеског језика (B1/B2).			
Практична настава			
Превод краћих стручних текстова везаних за тематске јединице које се обрађују у склопу теоријске наставе; вежбе вокабулара везаног за поменуте тематске јединице и одговарајуће граматичке вежбе на средњем/вишем нивоу општег енглеског језика (B1/B2).			
Литература			
Ivančević Otañjac, M., i Furundžić, M. (2014). <i>English for Special Education</i> , Univerzitet u Beogradu – Fakultet za specijalnu edukaciju i rehabilitaciju.			
DK Penguin Random House. (2019). <i>English for Everyone – English Grammar Guide Practice Book</i> . Dorling Kindresley Limited			
Број часова активне наставе		Теоријска настава: 1	Практична настава: 2
Методе извођења наставе			
Предавања и вежбе на енглеском језику.			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе		поена	Завршни испит
поена			
активност у току предавања		30	писмени испит
практична настава			усмени испит
усмена презентација			
семинар-и			

Студијски програм: Специјална едукација и рехабилитација особа са тешкоћама у менталном развоју			
Назив предмета: ПЕДАГОГИЈА ОСОБА СА ИНТЕЛЕКТУАЛНОМ ОМЕТЕНОШЋУ II			
Наставник/наставници: Александра А. Ђурић-Здравковић			
Статус предмета: Обавезни предмет студијског програма			
Број ЕСПБ: 5			
Услов: нема			
Циљ предмета Циљ предмета је да студенти стекну основна педагошка знања из области специјалне едукације ученика с интелектуалном ометеношћу и то у домену савременог система образовања и васпитања ових ученика, савремене организације планирања и програмирања у настави и модела организације наставе у инклузивној школи и школи за ученике са интелектуалном ометеношћу.			
Исход предмета Оспособљеност студената за примену најосновнијих педагошких знања и вештина у практичном раду дефектолога запосленог у специјализованим и редовним основним и средњим школама.			
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Методологија научно-истраживачког рада у педагогији особа с интелектуалном ометеношћу; Савремена постављеност циљева и задатака образовања и васпитања у настави и њихова операционализација (когнитивни, афективни и психомоторички аспекти); Сазнајне, моторичке и образовне карактеристикеученика с интелектуалном ометеношћу; Савремена организација планирања и програмирања у настави ученика с интелектуалном ометеношћу; Специфичности наставног рада са ученицима с интелектуалном ометеношћу (основни дидактички појмови: наставна средства, наставни објекти, наставне методе, типови часова, облици рада, наставни детаљ); Планирање у настави; Оцењивање ученика с интелектуалном ометеношћу; Вођење документације. <i>Практична настава</i> Практично упознавање са основним дидактичким елементима образовно-васпитног система за ученике с интелектуалном ометеношћу.			
Литература Ђурић-Здравковић, А. (2020). <i>Педагогија особа с поремећајем интелектуалног развоја</i> . Универзитет у Београду – Факултет за специјалну едукацију и рехабилитацију. (117-221 стр.) Ђурић-Здравковић, А., Јапунца-Милисављевић, М., и Милановић-Доброта, Б. (2019). Висока подршка ученичкој аутономији и академска регулација ученика у инклузивној настави. <i>Теме – часопис за друштвене науке</i> , XLIII(1), 133-153. https://doi.org/10.22190/TEME190109013D Ђурић-Здравковић, А., Јапунџа-Милисављевић, М., и Гагић, С. (2015). Postignuća učenika s lakom intelektualnom ometenošću na probnom kombinovanom testu. <i>Specijalna edukacija i rehabilitacija</i> , 14(3), 303-318. https://doi.org/10.5937/specedreh14-9238 Ђурић-Здравковић, А., Јапунца-Милисављевић, М., и Гагић, С. (2016). Социјална инклузија особа с тешкоћама у менталном развоју – основне дефиницијске недоумице. У А. Југовић, М. Јапунца-Милисављевић, А. Грбовић (ур.), Зборник радова <i>"Социјална инклузија деце са развојним сметњама и проблемима у понашању"</i> (стр. 161-168). Универзитет у Београду – Факултет за специјалну едукацију и рехабилитацију.			
Број часова активне наставе		Теоријска настава: 2	Практична настава: 2
Методе извођења наставе: предавања, презентације, видео прикази, вежбе, демонстрације, консултације, домаћи задаци			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	5	писмени испит	45
практична настава	10	усмени испт	10
колоквијум-и	30		
семинар-и	-		

Студијски програм: Специјална едукација и рехабилитација особа са тешкоћама у менталном развоју, Логопедија, Дефектологија (сви модули)			
Назив предмета: ХУМАНА ГЕНЕТИКА			
Наставник/наставници: Јасмина М. Максић			
Статус предмета: Обавезни предмет више студијских програма			
Број ЕСПБ: 4			
Услов: базична знања из Биологије			
Циљ предмета Разумевање структуре наследне основе и њен значај у реализацији биопотенцијала сваке јединке; разумевање сложених генетских механизма (али и негенетских), који воде поремећајима раста и развоја јединке и настанку изолованих или комбинованих оштећења; сазнање о основним принципима наслеђивања и генетичким болестима; упознавање са методама молекуларне генетике и њихове примене у раној дијагнози и третману.			
Исход предмета Оспособљеност студената за опсервацију и препознавање генетског у поремећајима раста и развоја (аномалија и наследних болести); оспособљеност за индивидуални или тимски рад са другим специјалностима – могућности дијагностике и реализације програма превенције.			
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> 1. Гени и хромозоми; 2. Организација хуманог генома; 3. Синтеза протеина и регулација генске активности; 4. Мутације гена и хромозома; 5. Хромозомске болести, тризомије, биохемијски скрининг; 6. Делециони синдроми; 7. Инактивација Х хромозома; аберације полних хромозома; 8. Моногенске болести, АД, АР; 9. Х-везане моногенске болести; 10. Основне молекуларне методе; 11. Развој репродуктивног система код човека, детерминација и диференцијација пола; 12. Хермафродитизам, псеудохермафродитизам, реверзије пола; 13. Мултифакторијалне болести, онкогенетика; 14. Популациона генетика, популациони скрининг; 15. Генетско саветовње, родослов <i>Практична настава</i> 1. Основни појмови у генетици; 2. Хромозоми (структура, организација, улога), методе анализе хромозома, кариотип; 3. Нуклеинске киселине ДНК и РНК (структура, функција, особине); 4. Репликација ДНК; 5. Транскрипција, генетички код; 6. Транслација; 7. Ћелијски циклус (митоза); 8. Гаметогенеза (оогенеза и сперматогенеза), хормонска регулација; 9. Оплођење, ембрионални развој; 10. Хромозомске аберације (етиологија, опште карактеристике); 11. Нумеричке хромозомске аберације (анеуплоидије, полиплоидије); 12. Структурне хромозомске аберације (делеције, дупликације, изохромозом, ринг хромозом); 13. Инверзије; 14. Транслокације; 15. Хромозомске болести (опште карактеристике, подела); 16.17. Преглед обрађених тема кроз семинаре и дискусију; 18. Генске мутације; 19. Принципи наслеђивања моногенских болести, аутозомно доминантне (АД); 20. Аутозомно рецесивне болести (АР); 21. Х-везане болести; 22. Моногенске болести (опште карактеристике, подела); 23. Митохондријална ДНК и митохондријалне болести; 24. Пренатална дијагноза; 25. Тератогенеза, конгениталне малформације; 26. Наслеђивање крвних група и Rh фактора; еритробластоza; 27. Инфекције у трудноћи; перинатална патологија плода; 28.-30. Преглед обрађених тема кроз семинаре и дискусију.			
Литература Паповић, Р., Луковић, Љ., Новаковић, И., Станић, М., Буњевачки, В., Цвјетићанин, С. и Стојковић, О. (2016). <i>Хумана генетика</i> . Универзитет у Београду - Медицински факултет. (стр. 1-148) Нинковић, Д. (2007). <i>Медицинска генетика</i> . Универзитет у Београду - Факултет за специјалну едукацију и рехабилитацију. (стр. 201 -335) Turnpenny, P., & Ellard, S. (2009). <i>Емеријеви основи медицинске генетике</i> . Data Status. (prevod)			
Број часова активне наставе		Теоријска настава: 1	Практична настава: 2
Методе извођења наставе Класична настава, презентације, видео презентације, дискусија			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	5	писмени испит	60
практична настава	5	усмени испит	
колоквијум-и	20		
семинар-и	10		

Студијски програм: Логопедија; Специјална едукација и рехабилитација особа са тешкоћама у менталном развоју; Дефектологија (сви модули)			
Назив предмета: РАЗВОЈНА ПСИХОЛОГИЈА			
Наставник: Ирена Б. Стојковић			
Статус предмета: Обавезни предмет више студијских програма			
Број ЕСПБ: 5			
Услов: нема			
Циљ предмета Стицање знања о развоју психичких функција, детерминантама и механизмима њиховог развоја, о теоријским и методолошким приступима изучавању психичког развоја.			
Исход предмета Познавање законитости развоја појединих психичких функција, разумевање чинилаца развоја и механизма којима они делују на развој, способност примене знања о психичком развоју у практичном раду и даљем усвајању знања о одликама развоја особа са сметњама и тешкоћама у развоју.			
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Појам развоја; Методолошки приступи изучавању развоја; Модели објашњења развоја; Теорије сазнајног развоја: Пијажеова теорија, теорија Лава Виготског; приступ развоја знања у појединим доменима, когнитивно – информациони приступ; Теорије развоја говора; Теорије развоја личности и развоја појма о себи. <i>Практична настава</i> Практична настава прати теме теоријске наставе кроз задатке који захтевају примену стечених знања у разумевању специфичних развојних токова и фактора који на њега утичу, критичку анализу емпиријских истраживања и израду нацрта истраживања.			
Литература Матејић Ђуричић З. (2019). <i>Увод у развојну психологију</i> . Универзитет у Београду – Факултет за специјалну едукацију и рехабилитацију (страница 216).			
Број часова активне наставе: 45		Теоријска настава: 30	Практична настава: 15
Методе извођења наставе Теоријска настава укључује класичну наставу и интерактивне облике наставе. Практична настава реализује се применом метода активног учења (анализа емпиријских студија, групна дискусија, конструкција нацрта истраживачких пројеката у тиму или индивидуално и др.)-			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	5	писмени испит	30
практична настава	5	усмени испт	30
колоквијуми	30		
семинар-и			

Студијски програм: Логопедија; Специјална едукација и рехабилитација особа са тешкоћама у менталном развоју; Дефектологија			
Назив предмета: ПЕДАГОШКА ПСИХОЛОГИЈА			
Наставник: Слободанка В. Антић			
Статус предмета: обавезни			
Број ЕСПБ: 4			
Услов: нема услова			
Циљеви предмета Да студенти усвоје појмовни апарат савремених теоријских приступа у педагошкој психологији и основне методолошке приступе. Да разумеју природу и сложеност учења у школском контексту Да усвоје основна знања о факторима који моделују учење јединке у развоју (когнитивни, социоафективни, мотивациони, средински), развију осетљивост за индивидуалне специфичности ученика и стекну вештине управљања властитим учењем. Да разумеју улоге наставника, специфичности педагошке интеракције у стварању амбијента за ефикасно учење и разлике у приступима подучавања. Да развијају способност критичке анализе актуелних тема у образовању.			
Исход предмета Након наставе овог предмета, студенти су оспособљени да: Наведу, одреде и упореде основне појмове научне Педагошке психологије. Анализирају педагошко психолошке феномене у реалности и да идентификују одговарајуће истраживачке приступе (укључујући акциона (интервентна) истраживања). Анализирају ситуације наставе/учења и да разликују и пореде различите облике учења. Демонстрирају осетљивост за индивидуалне специфичности ученика у анализи различитих примера. Наведу и опишу различите приступе подучавању и да их повежу са исходима учења. Аргументују своје ставове у односу на актуелне теме у образовању.			
Садржај предмета <i>Теоријска настава:</i> Разлике научног и здраворазумског приступа темама педагошке психологије (разлике научне и имплицитне педагошке психологије); Савремени приступи и процеси у образовању; Предмет и методолошки приступи Педагошке психологије (укључујући акционо истраживање); Когнитивни фактори школског успеха и неуспеха (способности, когнитивни стилови, метакогниција) и индивидуалне разлике; Некогнитивни фактори школског успеха и неуспеха (социоемоционални фактори) и индивидуалне разлике; Мотивација за учење; Утицај очекивања наставника на ученичко постигнуће; Теоријски модели учења који имају највећу хеуристичку вредност у специјалној едукацији и њихове педагошке импликације; Различити приступи подучавању/учењу; Мерење ефикасности учења; оцењивање знања, нормативни и критеријски тестови. <i>Практична настава:</i> Индивидуално писање есеја на различите теме психологије образовања; пројекатска настава- групна израда приручника за учење, анализа студије случаја из области наставе/учења; анализа властитих приступа учењу на основу релевантног наставног садржаја; израда речника термина Педагошке психологије, вежбе критичког мишљења (рад на тексту).			
Литература Арсеновић Павловић, М., Антић, С., и Јолић Марјановић, З. (2017). <i>Педагошка психологија: уџбеник са приручником за вежбе</i> . (2020). <i>Методологија научног истраживања са статистиком</i> . Универзитет у Београду – Факултет за специјалну едукацију и рехабилитацију (стр.44-96; 118-135; 217-300). (укупно 146 стр.) Визек Видовић, В. (2014). <i>Психологија образовања</i> . Клет (стр. 203-269; 325-375). (укупно 116 стр.) Визек Видовић, В., Влаховић Штетић, В., Ријавец, М., и Миљковић, Д. (2014). <i>Психологија образовања</i> . Klett (одабрана поглавља)			
Број часова активне наставе 3		Теоријска настава: 2	Практична настава: 1
Методе извођења наставе Предавања (вербална метода, примена аудиовизуелних техника), методе интерактивне/активне наставе, пројекатска настава, рад на тексту (рецепција и продукција) анализа штампаних и видео докумената, вежбе критичког мишљења.			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	Поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	5	писмени испит	70
практична настава		усмени испит	
колоквијум-и	10		
групни пројекат	10		
писање есеја	5		

Студијски програми: Специјална едукација и рехабилитација особа са тешкоћама у менталном развоју, Дефектологија: модули Сметње и поремећаји слуха, Сметње и поремећаји вида, Моторичке сметње и поремећаји, Превенција и третман поремећаја понашања			
Назив предмета: ОПШТА ПЕДАГОГИЈА СА ДИДАКТИКОМ			
Наставник: Марија М. Јелић			
Статус предмета: обавезни предмет студијског програма Специјална едукација и рехабилитација особа са тешкоћама у менталном развоју и модула Сметње и поремећаји слуха; изборни предмет модула Сметње и поремећаји вида, Моторичке сметње и поремећаји, Превенција и третман поремећаја понашања			
Број ЕСПБ: 4			
Услов: нема посебних услова			
Циљ предмета Упознавање са основним појмовима педагошке науке и савременим схватањима о васпитном процесу и факторима који га одређују; оспособљавање за критичку анализу различитих теоријских становишта о васпитању личности; стицање и развијање знања, вештина и ставова потребних за стварање продуктивне средине за учење и управљање њом, као и за уважавање посебних васпитно-образовне потреба деце са сметњама у развоју; разумевање проблема васпитања и образовања у условима наставе, оспособљавање студената за самостално коришћење педагошке литературе и увођење у методологију емпиријског истраживања педагошких појава.			
Исход предмета Стицање основних знања из области педагогије и дидактике које ће бити основа за даље студије у области специјалне педагогије.			
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Васпитање као најшири педагошки појам и предмет педагошке науке. Улога васпитања у развоју индивидуе и друштва. Однос васпитања и образовања. Конститутисање педагогије као науке. Систем педагошких дисциплина. Фактори развоја личности: наслеђе, друштвена средина, васпитање, активност личности. Интелектуално, морално, естетско и физичко васпитање. Однос васпитања, учења и развоја. Општи принципи, методе и средства васпитања. Улога и значај појединих чинилаца у васпитању. Школа и школски систем. Предмет дидактике и основни дидактички појмови. Концепције и врсте наставе. Циљеви и садржаји наставе. Облици и методе наставног рада. Активност ученика и наставника у процесу наставе. Однос између наставе и развоја ученика. Теорије курикулума – однос курикулума и концепција образовања. Настава као процес комуникације и принципи ефикасне комуникације у настави. Праћење рада ученика. Евалуција наставе. Личност и улога наставника у учењу и успеху ученика. <i>Практична настава</i> Посматрање васпитно-образовног рада у предшколским установама и школама, критичка анализа и испитивање ефеката појединих дидактичких решења и могућности увођења ефикаснијих са становишта развоја целовите личности, примена истраживачких техника и инструмената у изради семинарских радова, усмено и писмено извештавање о обрађеним темама, организовање педагошких трибина.			
Литература Трнавац, Н., и Ђорђевић, Ј. (2011). <i>Педагогија</i> . Научна књига. Јелић, М. (2020). <i>Развијање социјалне компетентности ученика у школи</i> . Универзитет у Београду – Факултет за специјалну едукацију и рехабилитацију (одабрана поглавља).			
Број часова активне наставе: 3		Теоријска настава: 2	
Практична настава: 1			
Методе извођења наставе Предавања, дискусије, индивидуални и групни истраживачки рад студената, усмено излагање студената, видео-презентације, посматрање наставног рада у редовним и специјалним предшколским установама и школама, самостални рад студената на стручним текстовима.			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
Активност у току предавања	10	писмени испит	60
Практична настава	10		
Семинари	20		

Студијски програм: Логопедија; Специјална едукација и рехабилитација особа са тешкоћама у менталном развоју; Дефектологија – модули Сметње и поремећаји вида, Моторичке сметње и поремећаји, Сензомоторичке сметње и поремећаји, Превенција и третман поремећаја понашања.			
Назив предмета: ОСНОВИ ОПШТЕ ПСИХОЛОГИЈЕ			
Наставник: Лука Р. Мијатовић			
Статус предмета: Изборни			
Број ЕСПБ: 4			
Услов: нема услова			
Циљ предмета: Разумевање предмета и метода опште психологије. Упознавање са основним појмовима опште психологије и посебних психолошких дисциплина. Усвајање знања о основним психичким процесима.			
Исход предмета: Усвајање базичних психолошких појмова и конструката неопходних за стицање образовних и професионално-стручних компетенција будућних дефектолога и логопеда.			
Садржај предмета: <i>Теоријска настава</i> Предмет психологије и развој психологије као науке. Фундаменталне и примењене психолошке дисциплине. Преглед најважнијих психолошких школа и праваца. Методе и технике психолошког истраживања. Увод у области опште психологије - психички процеси. Опажање и пажња: увод у когнитивну психологију. Учење: приказ основних теорија учења. Памћење и заборављање: различити теоријски приступи. Мишљење и стваралаштво. Интелигенција: појам и приказ најзначајнијих теорија. Емоције и мотивација: основни појмови и теоријска објашњења. Основни појмови социјалне психологије. Основни појмови психологије личности. <i>Практична настава</i> Додатно појашњавање појмова представљених у оквиру теоријске наставе и детаљније упознавање са методама и техникама психолошког истраживања.			
Литература Требежанин, Ж., Драгојевић, Н., и Ханак, Н. (2015). <i>Увод у општу психологију</i> . Универзитет у Београду – Факултет за специјалну едукацију и рехабилитацију, (друго издање). (5-243.стр.)			
Број часова активне наставе: 3		Теоријска настава: 2	
Практична настава: 1			
Методе извођења наставе: Предавања, практична настава, консултације			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе		Поена	
Завршни испит		Поена	
активност у току предавања		10	
писмени испит		70	
колоквијум-и		20	

Студијски програм: Специјална едукација и рехабилитација особа са тешкоћама у менталном развоју, Логопедија, Дефектологија (сви модули)			
Назив предмета: СОЦИОЛОГИЈА ОБРАЗОВАЊА			
Наставник/наставници: Мирко Р. Филиповић			
Статус предмета: Изборни предмет више студијских програма			
Број ЕСПБ: 4			
Услов: нема			
Циљ предмета Упознавање са основним класичним и савременим социолошким теоријама о образовању и најзначајнијим емпиријским истраживањима у овој области.			
Исход предмета Оспособљеност за примену социолошке концептуалне мреже и различитих социолошких теоријских парадигми у анализи проблема који се тичу школовања и образовања. Формирање критичке свести о образовању, школи и професионалној улози наставника у (ре)продукцији друштвене структуре, организације и културе.			
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Социолошки приступ образовању. Образовање у функционалистичкој, либералној и у перспективи теорије сукоба. Образовање у интеракционистичкој и етнометодолошкој перспективи. Нови правци у социолошким истраживањима образовања. Друштвене неједнакости и производња школског (не)успеха: класа, раса етницитет, род, супкултура. Школа и легитимација друштвених хијерархија. Школовање као инвестиција, инфлација и девалвација школских диплома и каскадна конкуренција. Школска и друштвена меритократија и идеја социјалне правде. Компензацијско и инклузивно образовање. Школа у локалном, националном и глобалном окружењу. Школски програми, педагошке праксе и норме „одличности“. Историјски-друштвени контекст еволуције школских система. Образовне политике и институционалне промене. Породичне едукативне праксе. Свет ученика и студената. Наставничка професија. <i>Практична настава</i> Ова настава прати теме изложене на предавањима уз примену метода активног учења: семинарски радови, документарни филмови и дискусије.			
Литература Naralambos, M. (2002). <i>Sociologija: Teme i perspektive</i> . Golden marketing. (str.773-883). Филиповић, М. (2013). <i>Школа и друштвене неједнакости</i> . HESPERAedu. (стр. 175-199).			
Број часова активне наставе 3		Теоријска настава: 2	
Практична настава: 1			
Методе извођења наставе: Интерактивна настава у којој се смењују предавања, креативне радионице, усмени семинарски радови и дискусије.			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	Поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	5	писмени испит	50
практична настава	5	усмени испит	
колоквијум-и	20		
семинар-и	20		

Студијски програм: Специјална едукација и рехабилитација особа са тешкоћама у менталном развоју, Дефектологија – модули Сметње и поремећаји вида, Моторичке сметње и поремећаји, Сензомоторичке сметње и поремећаји, Превенција и третман поремећаја понашања			
Назив предмета: ПСИХОЛОГИЈА ИНТЕЛИГЕНЦИЈЕ			
Наставник: Лука Р. Мијатовић			
Статус предмета: Изборни предмет више студијских програма			
Број ЕСПБ: 4			
Услов: одслушан предмет Основи опште психологије			
Циљ предмета: Разумевање основних термина у области интелигенције. Стицање знања о најважнијим приступима у изучавању интелигенције и могућностима њене процене. Разумевање места конструкта интелигенције у професионалном раду специјалног едукатора и рехабилитатора.			
Исход предмета: Студенти су овладали базичним знањима о интелигенцији, њеној структури и динамици развоја. Студенти су у могућности да правилно повежу конструкт интелигенције са доменима специјалне едукације и рехабилитације и сместе га у контекст сродних појмова.			
Садржај предмета: <i>Теоријска настава:</i> Појам и различита схватања интелигенције. Интелигенција у културно-историјском контексту. Зачеци научног изучавања интелигенције: рани покушаји истраживања наследности интелигенције, мерења и тестирања индивидуалих разлика. Приказ основних приступа у изучавању интелигенције. Психометријски приступ: идеја о општој интелигенцији, Спирманова теорија, хијерархијске и нехијерархијске факторске теорије интелигенције. Тестови интелигенције, њихова примена и етички аспекти. Развојни приступ: Пијажеова теорија интелектуалног развоја - разматрање кључних појмова, стадијума развоја и импликација на педагошку праксу. Биолошки приступ: биолошке основе интелигенције и бихејвиорално-генетичка истраживања. Когнитивистички приступ: допринос когнитивне психологије изучавању интелигенције. Критика традиционалних приступа интелигенцији. Новији правци у схватању интелигенције: Гарднер и Стернберг. <i>Практична настава:</i> Додатна разматрања кључних концепата, подстицање критичког мишљења уз сагледавање усвојених знања у ширем контексту специјалне едукације и рехабилитације и психолошко-педагошком контексту. Прорада односа студената према конструкту интелигенције, имплицитним теоријама и уверењима која владају о интелигенцији.			
Литература Матејић-Ђуричић, З., и Стојковић, И. (2012). <i>Психологија интелигенције</i> . Универзитет у Београду - Факултет за специјалну едукацију и рехабилитацију.(стр. 141-248) Gardner, H., Kornhaber, M. L., i Wake, W.K. (1999). <i>Inteligencija – različita gledišta</i> . Naklada Slap (str.45-73, 74-115, 155-179, 213-230, 261-277).			
Број часова активне наставе: 3		Теоријска настава: 2	
		Практична настава: 1	
Методе извођења наставе Предавања, практична настава, консултације			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	Поена	Завршни испит	Поена
активност у току предавања	10	писмени испит	70
колоквијум-и	20		

Студијски програм: Специјална едукација и рехабилитација особа са тешкоћама у менталном развоју; Логопедија			
Назив предмета: КОМПЛЕМЕНТАРНИ ТРЕТМАНИ			
Наставник/наставници: Биљана З. Милановић-Доброта			
Статус предмета: Изборни предмет студијског програма			
Број ЕСПБ: 4			
Услов: нема			
Циљ предмета: Упознавање студената са особеностима комплементарних третмана код особа с тешкоћама у менталном развоју, као и могућностима и ограничењима примене у пракси.			
Исход предмета Студенти стичу знања о различитим комплементарним облицима третмана које је могуће, у зависности од индикација и потреба особе с тешкоћама у менталном развоју, користити у оквиру рехабилитационог поступка.			
Садржај предмета <i>Теоријска настава:</i> Комплементарна и алтернативна медицина; Циљеви, врсте и улога комплементарних третмана у специјалној едукацији и рехабилитацији; Интервенције потпомогнуте природом; Интервенције у природном окружењу (Исцелитељски вртови; Исцелитељско окружење; Екотерапија, авантуристичка терапија, терапије у дивљини); Интервенције потпомогнуте биљкама (хортикултурне интервенције); Интервенције потпомогнуте животињама (Активности и Терапије); Врсте животињакоје учествују у интервенцијама (Коњи; Пси; Мачке и остале ситне животиње; Домаће животиње; Делфини); Експресивне арт терапије (Арт терапија, Музикотерапија; Терапија покретом и плесом, Плеј терапија, Драма, Библиотерапија); Технике засноване на манипулацији телом (Brain Gym; Јога; Масажа;); Методе на бази природних супстанци (Апитерапија; Фитотерапија; Ароматерапија); Остали комплементарни третмани (Хомеопатија; Хипербарична терапија кисеоником); <i>Практична настава:</i> Практична настава је комплементарна предавањима и обухвата анализу карактеристичних примера који илуструју теоријски садржај. Посете: Удружење за хипотерапију и активности уз помоћ коња „Потковица", Београд; Арборетум – Шумарски факултет; Ботаничка башта „Јевремовац", Београд; Дневни боравак деце и омладине ометене у развоју.			
Литература Milenkovic, J. (2020). Complementary and alternative medicine in European countries-legislative framework. <i>Traditional Medicine Research</i> , 5(3), 125-135. doi: 10.12032/TMR20190718125 Milanović-Dobrota, B. (2018). Intervencije potpomognute životinjama - mogućnosti i ograničenja primene kod mladih sa razvojnim smetnjama i problemima u ponašanju. <i>Specijalna edukacija i rehabilitacija</i> , 17(1), 105-132. https://doi.org/10.5937/specedreh17-14978 Milanović-Dobrota, B., i Odović, G. (2019). Primena hortikulturnih intervencija kod osoba sa ometenošću. U V. Žunić-Pavlović, A. Grbović, i V. Radovanović (Ur.), <i>Specijalna edukacija i rehabilitacija danas</i> , (str. 267–273). Univerzitet u Beogradu, Fakultet za specijalnu edukaciju i rehabilitaciju. Hussein, H., Omar, Z., & Ishak, S. A. (2016). Sensory garden for an inclusive society. <i>Asian Journal of Behavioural Studies</i> , 1(4), 33-43; https://doi.org/10.21834/ajbes.v1i4.42 Garcia-Llorente, M., Rubio-Olivar, R., & Gutierrez-Briceno, I. (2018). Farming for life quality and sustainability: A literature review of green care research trends in Europe. <i>International journal of environmental research and public health</i> , 15(6), 1282. https://doi.org/10.3390/ijerph15061282 Gagić, S., Japundža-Milisavljević, M., & Đurić-Zdravković, A. (2017). Primena art terapije kod dece sa poremećajem autističkog spektra. <i>Beogradska defektološka škola</i> , 23(2), 37–49; Dennison, P., Dennison, G. (2007). <i>Brain Gym</i> . Priručnik za edukatore. Buševac: Ostvarenje. (14-113 str.); Ruiz-González, L., Lucena-Antón, D., Salazar, A., Martín-Valero, R., & Moral-Munoz, J. A. (2019). Physical therapy in Down syndrome: systematic review and meta-analysis. <i>Journal of Intellectual Disability Research</i> , 63(8), 1041-1067. https://doi.org/10.1111/jir.12606			
Број часова активне наставе		Теоријска настава: 2	
		Практична настава: 1	
Методе извођења наставе: Предавања, демонстрације, мултимедија, интерактивна настава			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	15	писмени испит	50
практична настава	5	усмени испт	
колоквијум-и	30		
семинар-и			

Студијски програм: Дефектологија; Логопедија; Специјална едукација и рехабилитација особа са тешкоћама у менталном развоју			
Назив предмета: НЕУРОЛОГИЈА			
Наставник/наставници: Маја С. Миловановић, Александра М. Павловић			
Статус предмета: Обавезни предмет више студијских програма			
Број ЕСПБ: 4			
Услов: одслушан предмет Медицинска физиологија			
Циљ предмета Разумевање етиопатогенезе болести централног и периферног нервног система, као и мишићног система, начина испољавања, тока и прогнозе ових болести, у циљу препознавања најчешћих неуролошких обољења/оштећења која доводе до трајног или привременог хендикепа и захтевају специјални едукативни третман и рехабилитацију.			
Исход предмета Оспособљеност студената за препознавање најчешћих неуролошких обољења/оштећења која доводе до трајног или привременог хендикепа и захтевају специјални едукативни третман и рехабилитацију.			
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Неуролошке основе, семиотика, ток и прогноза урођених и стечених болести нервног система, које представљају најчешће узроке привременог или трајног хендикепа и захтевају специјални едукативни третман и рехабилитацију; обољења која су праћена застојем у развоју менталних способности; обољења/оштећења централног и периферног нервног система која доводе до привременог или трајног поремећаја моторних способности; обољења/ оштећења можданих живаца, посебно чула слуха и слушних путева који доводе до оштећења слуха и говорних способности и чула вида и видних путева који доводе до оштећења вида. <i>Практична настава</i> Прикази случајева који се обрађују у теоријском делу наставе.			
Литература Павловић, Д. М. (2016). <i>Неурологија</i> . Orion Art.			
Број часова активне наставе		Теоријска настава: 2	Практична настава: 1
Методе извођења наставе Класични едукативни метод уз коришћење видео презентација и активно укључивање студената у рад.			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	10	писмени испит	50
практична настава	10	усмени испит	10
колоквијум-и	20		
семинар-и			

Студијски програм: Специјална едукација и рехабилитација особа са тешкоћама у менталном развоју			
Назив предмета: ПСИХОЛОГИЈА ОСОБА СА ОМЕТЕНОШЋУ			
Наставник/наставници: Милачић-Видојевић Р. Ивона			
Статус предмета: Обавезни предмет студијског програма			
Број ЕСПБ: 5			
Услов: нема			
Циљ предмета. Студенти ће моћи да стекну знање и осетљивост о психосоцијалним аспектима различитих врста ометености који су важни за развој професионалног понашања у помагачким професијама. Студенти ће моћи да разумеју реакције на ометеност, процес прилагођавања на ометеност, психолошке ефекте ометености на појединца и породицу, реакцијама друштва на ометеност и особу са ометеношћу.			
Исход предмета Студенти ће стећи знање и осетљивост за важна питања која су везана за психосоцијалне аспекте различитих облика ометености током читавог животног периода			
Садржај предмета <i>Теоријска настава:</i> Улога психологије у студијама о ометености. Стигматизација и дискриминација особа с ометеношћу. Психосоцијални ефекти ометености на појединца и процес прилагођавања. Психосоцијални ефекти ометености на породицу. Сексуалност и родитељство особа с ометеношћу. Губитак и процес жаловања код особа са ометеношћу. Слика о себи и самоцењење код особа са ометеношћу. Припрема за тешке социјалне ситуације. Психолошке интервенције у рехабилитационом процесу (значај наде, оптимизма и охрабрења). Развој деце у контексту ометености- дете с интелектуалном ометеношћу. Дете с поремећајима аутистичког спектра. Дете са тешкоћама у моторичком функционисању. Дете са оштећењем слуха. Дете са оштећењем вида. Развој конструктивног погледа на живот са ометеношћу. <i>Практична настава</i> Посета школама, дневним центрима или удржењима особа са ометеношћу, писање кратких радова који покривају теме наведене у садржају предмета, интервју са особом са ометеношћу, кратка анализа психосоцијалних аспеката филмова у којима су главни карактери особе са различитим видовима ометености, изград аличних новина.			
Литература Милачић-Видојевић, I., Dragojević, N., Čolić, M. (2016). <i>Ometenost i mentalna bolest: stavovi, stigma, diskriminacija</i> . Univerzitet u Beogradu – Fakultet za specijalnu edukaciju i rehabilitaciju. (str. 9-44). Милачић-Видојевић, И. (2008). Идентитет особа са интелектуалном ометеношћу. <i>Београдска дефектолошка школа</i> , 3, 135-147. Милачић-Видојевић, И. (2009). Разумевање процеса жалости код особа са интелектуалном ометеношћу. <i>Београдска дефектолошка школа</i> , 1, 157-171. Милачић- Видојевић, И. (2008): <i>Аутизам-дијагноза и третман</i> (стр. 3-17). ФАСПЕР. Драгојевић, Н., Ханак, Н., Милачић-Видојевић, И. (2009). Одлике функционисања породица са интелектуално ометеним дететом. У Д. Радовановић (Ур.) <i>Истраживања у специјалној едукацији и рехабилитацији</i> (стр. 259-268). Универзитет у Београду – Факултет за специјалну едукацију и рехабилитацију. Милачић- Видојевић, И., Драгојевић, Н., и Бројчин, Б. (2012). Ефикасност психолошких облика рада са особама са интелектуалном ометеношћу. <i>Специјална едукација и рехабилитација</i> , 11(2), 285-305. doi: 10.5937/specedreh1202285M Банковић, С., и Ђорђевић, М. (2012). Сексуалност особа с аутизмом: приступи сексуалној едукацији. <i>Специјална едукација и рехабилитација</i> , 11(1), 89-106. doi: 10.5937/specedreh1201089B			
Број часова активне наставе:		Теоријска настава: 2 часа	Практична настава: 1 час недељно
Методе извођења наставе: Предавања, вежбе, дискусија у групи, мултимедијална презентација			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	5	писмени испит	
практична настава	15	усмени испт	70
колоквијум-и			
семинар-и	10		

Студијски програм: Специјална едукација и рехабилитација особа са тешкоћама у менталном развоју			
Назив предмета: ПРОЦЕНА РАЗВОЈНИХ ПОРЕМЕЋАЈА			
Наставник/наставници: Наташа С. Буха			
Статус предмета: Обавезни предмет студијског програма			
Број ЕСПБ: 5			
Услов: нема			
Циљ предмета: Упознавање студената са циљевима, садржајем и методима процене развојних поремећаја.			
Исход предмета: Оспособљеност студената за примену инструмената за процену развојних поремећаја.			
Садржај предмета <i>Теоријска настава:</i> Сврха и основне компоненте процене развојних поремећаја; Увод у дијагностички поступак; Рани скрининг развојних поремећаја; Процена психомоторике; Процена праксицке организованости; Процена организованости гностичких функција; Процена практогностичке организованости; Процена говора; Процена социоемоционалног развоја; Процена адаптивних вештина и маладаптивних облика понашања. <i>Практична настава:</i> Примена инструмената за процену развојних поремећаја.			
Литература Ćordić, A., i Bojanin, S. (2011). <i>Opšta defektološka dijagnostika, treće izdanje</i> . Zavod za udžbenike i nastavna sredstva. (str. 41-93; 117-175; 186-195; 223-244). Buha, N., i Gligorović, M. (2012). Adaptivno ponašanje kod osoba sa intelektualnom ometenošću: osnovni pojmovi, karakteristike i procena. U M. Gligorović i S. Kaljača (Ur.), <i>Kognitivne i adaptivne sposobnosti dece sa intelektualnom ometenošću</i> (str. 28-48). Univerzitet u Beogradu – Fakultet za specijalnu edukaciju i rehabilitaciju. Buha, N., i Gligorović, M. (2019). Adaptivne veštine kod dece sa specifičnim jezičkim poremećajem – preliminarno ispitivanje. U M. Nikolić, i M. Vantić-Tanjić (Ur.), <i>Tematski zbornik X međunarodne naučno-stručne konferencije “Unapređenje kvalitete života djece i mladih”</i> (str. 489-500). Udruženje za podršku i kreativni razvoj djece i mladih. Buha-Đurović, N., i Gligorović, M. (2009). Problemi u ponašanju kod dece sa lakom intelektualnom ometenošću. U D. Radovanović (Ur.), <i>Istraživanja u specijalnoj edukaciji i rehabilitaciji</i> (str. 145-160). FASPER, CIDD Буха, Н., Глигоровић, М., и Максић, Ј. (2014). Проблеми понашања – бихејвиорални фенотипови неких генетских синдрома. <i>Српски архив за целокупно лекарство</i> , 142(9-10), 621-627. doi:10.2298/SARH1410621B Buha-Đurović, N. (2007). Kognitivni razvoj deteta u kontekstu sigurne afektivne vezanosti. U N. Hanak, i A. Dimitrijević (Ur.), <i>Afektivno vezivanje: teorija, istraživanja, psihoterapija</i> (str. 83-94). Univerzitet u Beogradu – Fakultet za specijalnu edukaciju i rehabilitaciju. Буха, Н., и Глигоровић, М. (2019). Неке карактеристике афективне везаности код деце са тешкоћама у менталном развоју. У Ф. Еминовић, и Ј. Максић (Ур.), <i>Зборник радова националног научног скупа „Едукативна и рехабилитациона подршка детету, породици и институцији“</i> (стр. 9-16). Универзитет у Београду, Факултет за специјалну едукацију и рехабилитацију.			
Број часова активне наставе: 4		Теоријска настава: 2	Практична настава: 2
Методе извођења наставе: Предавања, вежбе, интерактивна настава			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	10	писмени испит	
практична настава	20	усмени испт	50
колоквијум-и	20		
семинар-и			

Студијски програм: Дефектологија; Специјална едукација и рехабилитација особа са тешкоћама у менталном развоју; Логопедија			
Назив предмета: СОМАТОПЕДИЈА			
Наставник/наставници: Миодраг Л. Стошљевић, Милосав В. Адамовић			
Статус предмета: Обавезни предмет више студијских програма			
Број ЕСПБ: 5			
Услов: нема			
Циљ предмета Упознавање студената са теоријским и практичним основама овога предмета у које спадају појам, предмет и задатак соматопедије као и делокруг рада соматопеда. Студент се такође упознаје са основним знањима која се односе на интегрални третман особа са моторичким поремећајима. Након тога студент проучава класификацију и врсте патолошких стања, тј. клиничку слику, којима се бави соматопед. На крају студент проучава основне елементе клиничког и едукативног рада са особама са моторичким поремећајима, као и значај и улогу дерматоглифике у специјалној едукацији и рехабилитацији.			
Исход предмета Студент ће овладати основним техникама које се односе на детекцију, дијагностику са прогностиком, едукацију и рехабилитацију особа са моторичким поремећајима. На крају се посебна пажња обраћа на практичну подлогу за стицање вештина студента које се односе на игре и играчке за децу са моторичким поремећајима тј. на терапију игром („play therapy“) као и на знања која се односе на спорт и рекреацију ових лица.			
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Дефиниција, предмет, појам, задатак и основна терминологија специјалне едукације и рехабилитације особа са моторичким поремећајима; Делокруг рада соматопеда; Преглед општег историјског развоја специјалне едукације и рехабилитације; Преглед специјалног историјског развоја специјалне едукације и рехабилитације; Анатомске и физиолошке основе моторног функционисања човека; Неуропсихологија моторног функционисања човека; Патологија моторног функционисања човека; соматопедска дијагностика; соматопедска едукација и рехабилитација; Дерматоглифика у специјалној едукацији и рехабилитацији особа са моторичким поремећајима. <i>Практична настава</i> Уводне вежбе у току којих ће студенти бити упознати са планом и програмом практичних вештина у оквиру овога предмета; Усвајање практичних вештина у спровођењу превенције настанка моторичких поремећаја; Усвајање практичних вештина у спровођењу детекције настанка моторичких поремећаја; Спровођење опште соматопедске дијагностике (Скрининг и процена способности, Скрининг психичких функција, Моторичко функционисање итд.); Примена „Отвореног система стимулације хуманог развоја“; Специјално писање особа са моторичким поремећајима; Организација игре и рад са играчкама; Лечење деце која касне у психомоторном развоју.			
Литература Стошљевић, М. (2019). <i>Основи специјалне едукације и рехабилитације особа са моторичким поремећајима</i> (основи соматопедије). Друштво дефектолога Србије. Стошљевић Л., Стошљевић М., и Одовић Г. (2019). <i>Процена способности особа са моторичким поремећајима</i> . Универзитет у Београду – Факултет за специјалну едукацију и рехабилитацију. Stošljević, M., Stošljević, M., i Stošljević, L. (2021). <i>Lečenje dece atipičnog i psihomotornog razvoja</i> . Big štampa.			
Број часова активне наставе		Теоријска настава: 2	Практична настава: 1
Методе извођења наставе: Предавања, интерактивна настава, консултације, Power-Point презентације			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	Поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	25	писмени испит	15
практична настава	15	усмени испт	35
колоквијум-и	10		
семинар-и			

Студијски програм: Специјална едукација и рехабилитација особа са тешкоћама у менталном развоју			
Назив предмета: ПОДРШКА ДЕЦИ СА АУТИЗМОМ			
Наставник/наставници: Ненад П. Глумбић, Мирјана В. Ђорђевић			
Статус предмета: Обавезни предмет студијског програма			
Број ЕСПБ: 6			
Услов: нема			
Циљ предмета Студенти треба да стекну базична знања о аутизму, карактеристикама овог стања, преваленцији, начину детектовања и дијагностиковања, као и интервенцијама које се могу примењивати у раду са децом и особама са овим поремећајем.			
Исход предмета На основу стечених знања студенти ће бити способни да праве разлику између различитих приступа аутизму, да разумеју и тумаче резултате скрининг инструмената, да на правиан начин интерпретирају дијагностичке критеријуме, да праве разлику између различитих врста интервенција, као и да разумеју основне принципе бихевиоралних интервенција и да умеју да их примене.			
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Категоријски и димензионални приступ аутизму. Дијагностички критеријуми за аутизам. Аутизам и коморбидна стања. Фактори ризика за аутизам. Скрининг аутизма и дијагностички протокол. Преваленција аутизма. Интервенције заснована на доказима. Основни принципи бихевиоралних интервенција. Примењена бихевиорална анализа и фокусиране интервенције (подстицање, поткрепљивање, кажњавање, гашење, моделовање). Подучавање дискриминативним налозима. Визуелни распореди. Социјалне приче. Интервенције у продору. Комплементарни третмани аутизма. <i>Практична настава</i> Посета установама за специјалну едукацију и рехабилитацију деце са аутизмом. Примена скала за процену тежине аутистичног поремећаја. Успостављање контаката са децом са аутизмом различите тежине поремећаја; одређивање поткрепљивача за ове особе; примена процедура поткрепљивања и гашења; примена различитих типова подстицаја и њихово хијерархијско организовање; примена процедуре увођења визуелног распореда; израда социјалних прича.			
Литература Ђорђевић, М., Бројчин, В., и Глумбић, Н. (2019). <i>Multikomponentne bihevioralne intervencije</i> . Univerzitet u Beogradu – Fakultet za specijalnu edukaciju i rehabilitaciju (стр. 11-67 и 201-207). Глумбић, Н., Бројчин, В., и Ђорђевић, М. (2018). <i>Specijalna edukacija zasnovana na dokazima: Bihevioralne tehnike</i> . Univerzitet u Beogradu – Fakultet za specijalnu edukaciju i rehabilitaciju (стр. 29-90 и 139-165). Veljković, L., Glumbić, N., Kojović, B., Lakić, A., Marković, J., Petrović, V., Radosavljev-Kirčanski, J., Rudić, N., Stanković, M., Šulović, M., Zajeganović-Jakovljević, J., i Zdravković, S. (2018). <i>Smernice za skining, dijagnostiku i intervencije kod dece sa poremećajem iz spektra autizma</i> . Ministarstvo zdravlja Republike Srbije: Beograd.			
Број часова активне наставе		Теоријска настава: 2	Практична настава: 3
Методе извођења наставе предавања, вежбе, интерактивна настава			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	Поена
активност у току предавања		писмени испит	
практична настава	5	усмени испит	55
колоквијум-и	40		
семинар-и			

Студијски програм: Логопедија, Специјална едукација и рехабилитација особа са тешкоћама у менталном развоју, Дефектологија – модули Моторичке сметње и поремећаји, Сензомоторичке сметње и поремећаји и Сметње и поремећаји слуха			
Назив предмета: НЕУРОПСИХОЛОГИЈА			
Наставник/наставници: Надежда С. Крстић			
Статус предмета: обавезни - Логопедија, Специјална едукација и рехабилитација особа са тешкоћама у менталном развоју, модули Моторичке сметње и поремећаји, Сензомоторичке сметње и поремећаји; изборни – модул Сметње и поремећаји слуха			
Број ЕСПБ: 4			
Услов: положени испити из Медицинске физиологије, Неурологије и Основа опште психологије			
Циљ предмета: Упознати студенте са облашћу когнитивних неронаука и оспособити их за елементарно разумевање церебралних основа менталног функционисања, као и приступа који се актуелно користе у истраживању, дијагностици и третману неуробиолошки заснованих психолошких поремећаја			
Исход предмета Предмет оспособљава студенте: да овладају основном неуропсихолошком терминологијом; да међусобно разликују најважније правце и поступке у овој области те да разумеју могућности и ограничења закључивања на основу конкретних емпиријских података; да могу са разумевањем и критички приступити литератури у којој се комбинују подаци психолошких и неуронаука.			
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Сажима се у четири велике тематске јединице: 1. основни принципи функционалне организације мозга; 2. неуропсихолошки правци и методе које се користе у анализи повезаности мозга и понашања; 3. функционална топографија коре; 4. когнитивна архитектура и неуробиолошке основе виших когнитивних функција. <i>Практична настава:</i> Допуна/развијање одабраних тема различитим формама активног учења, укључивши анализу видео и писаног материјала, посебно истраживачких радова; групне дискусије; квизове; вежбе графичког приказивања кортикалне структуре и функције; конструкцију једноставног нацрта хипотетичког истраживања и сл.			
Литература Крстић, Н., Савић Паројчић, А., и Гојковић, М. (2017). <i>Увод у неуропсихолошку дијагностику</i> . Центар за примењену психологију. (стр. 21-90; 165-202)			
Број часова активне наставе 3		Теоријска настава: 2	Практична настава: 1
Методе извођења наставе Теоријска настава се изводи комбиновањем традиционалне и активне наставе, док практична настава подразумева проширење активног учења на унапред припремљене тимске и индивидуалне активности на одабране теме			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	Поена	Завршни испит	поена
активност у току наставе	10	писмени + усмени испит	45
практична настава	15		
колоквијум-и	15		
семинар-и	15		

Студијски програм: Студијски програм: Специјална едукација и рехабилитација особа са тешкоћама у менталном развоју; Дефектологија – модули Сензомоторичке сметње и поремећаји, Моторичке сметње и поремећаји			
Назив предмета: САВЕТОДАВНИ РАД СА РОДИТЕЉИМА И ДЕЦОМ СА ОМЕТЕНОШЋУ И ХРОНИЧНИМ БОЛЕСТИМА			
Наставник/наставници: Милачић-Видојевић Р. Ивона			
Статус предмета: Обавезни предмет више студијских програма			
Број ЕСПБ: 5			
Услов: нема			
Циљ предмета Стицање основних знања о пружању помоћи родитељима у процесу адаптације на проблеме детета и деци у процесу адаптације на хроничну болест ил иометеност, стицање основних вештина у комуникацији са родитељима и децом са ометеношћу или хроничним болестима.			
Исход предмета Студенти ће стећи основна знања која су потребна за пружање помоћи родитељима у процесу адаптације на проблеме детета и деци у процесу адаптације на хроничну болест или ометеност. Студенти ће стећи базичне вештине комуникацијекоје ће им омогућити да сарађују и активно учествују у стручном тиму који пружа помоћ родитељима и деци са ометеношћу или хроничним болестима. Студенти ће развити професионално интересовање за ову област.			
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Родитељство и његове основне карактеристике. Породично здравље и породична дисфункционалност. Породица детета са развојним сметњама. Саветовање – адаптација на ометеност или хроничну болест. Специфична подручја промене и проблеми. Пружање психолошке помоћи – циљеви саветовања и модели односа између саветника и клијента. Процес пружања помоћи. Вештине саветовања. Саветовање деце – истраживање дететовог искуства и разумевања болести. Специфичне стратегије помагања. Разумевање концепта смрти и умирања код деце. Рад са браћом и сестрама. <i>Практична настава:</i> Разговор са родитељем који има дете с ометеношћу или хроничном болешћу, разговор са познатим стручњаком из праксе који се бави саветовањем родитеља деце с ометеношћу или хроничним болестима, развој вештина саветовања – упознавање са значајем активног слушања у саветодавном раду и вежбање активног слушања, вежбање рефлектовања садржаја и осећања, парафразирања и кларификације, играње улога.			
Литература Дејвис, Х. (1995). <i>Саветовање родитеља хронично оболеле или деце ометене у развоју</i> . (стр. 22-129). Институт за ментално здравље. Nelson-Jones, R. (2003). <i>Практичне вјештине у психолошком савјетовању и помагању</i> (стр. 103-126). Наклада Слап. Милачић, И. (1997). Рад са породицом. У С. Бојанин, И. Милачић, и М. Селаковић (Ур.), <i>Аутизам</i> (стр.166-181). Завет. Драгојевић, Н., и Милачић-Видојевић, И. (2011). Разлике у вулнерабилности мајки и очева деце с ометеношћу. <i>Специјална едукација и рехабилитација</i> , 10 (4), 573-593. Драгојевић, Н., Ханак, Н., и Милачић-Видојевић, И. (2009). Одлике функционисања породица са интелектуално ометеним дететом. У Д. Радовановић (Ур.), <i>Истраживања у специјалној едукацији и рехабилитацији</i> (стр.259-268). Факултет за специјалну едукацију и рехабилитацију. Драгојевић, Н., и Милачић-Видојевић, И. (2010). Теорије породичног функционисања. <i>Специјална едукација и рехабилитација</i> , 9(2), 357-372. Кублер Рос, Е. (2008). <i>О смрти и умирању</i> . Хлад и синови. Кублер Рос, Е. (2004). <i>Разговори о деци и о смрти</i> . Гутенбергова галаксија.			
Број часова активне наставе: 3 часа недељно		Теоријска настава: 2 часа недељно	Практична настава: 1 час недељно
Методe извођења наставе: Предавања, вежбе, интерактивна настава, дискусионе групе, рад у паровима, гост предавач,мултимедијална презентација			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	5	писмени испит	
практична настава	15	усмени испт	70
колоквијум-и			
семинар-и	10		

Студијски програм: Специјална едукација и рехабилитација особа са тешкоћама у менталном развоју, Логопедија, Дефектологија – модули Сметње и поремећаји вида, Сметње и поремећаји слуха, Моторичке сметње и поремећаји, Сензомоторичке сметње и поремећаји, Превенција и третман поремећаја понашања.			
Назив предмета: ПСИХИЈАТРИЈА			
Наставник/наставници: Владимир С. Јањић			
Статус предмета: Обавезни предмет више студијских програма			
Број ЕСПБ: 4			
Услов: нема			
Циљ предмета Разумевање етиопатогенезе психијатријских болести, начина испољавања, тока и прогнозе ових болести, у циљу препознавања (дијагностика и диференцијална дијагностика) најчешћих психијатријских обољења/оштећења која доводе до трајног или привременог хендикеп и захтевају специјални едукативни третман и рехабилитацију.			
Исход предмета Оспособљеност студената да препознају најчешћа психијатријска обољења/оштећења која доводе до трајног или привременог хендикеп и примена ових знања у специјалном едукативном третману и рехабилитацији.			
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Семиотика, ток и прогноза психијатријских обољења која су урођена или стечена у раним периодима или касније у току живота и представљају најчешће узроке привременог или трајног хендикеп и захтевају специјални едукативни третман и рехабилитацију (ментална ретардација, аутизам, органски психосиндроми, деменције); психијатријски поремећаји у детињству и младости, укључујући основне принципе превенције и терапије менталних поремећаја <i>Практична настава:</i> Прикази случајева који се обрађују у теоријском делу наставе			
Литература Краигхер-Гузина, А. (2007). <i>Психијатрија за дефектологе</i> . Научна књига Комерц. (стр. 5-130) Симић-Лазић, Д. (2006). <i>Психијатрија за дефектологе</i> . ЗУН. (стр. 1-80)			
Број часова активне наставе		Теоријска настава:2	Практична настава:1
Методе извођења наставе Класични едукативни метод уз коришћење видео презентација и активно укључивање студената у рад.			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	5	писмени испит	40
практична настава	5	усмени испт	20
колоквијум-и	30		
семинар-и			

Студијски програм: Специјална едукација и рехабилитација особа са тешкоћама у менталном развоју		
Назив предмета: МЕТОДИКА ВАСПИТАЊА ЖИВОТНИХ ВЕШТИНА КОД ОСОБА СА ИНТЕЛЕКТУАЛНОМ ОМЕТЕНОШЋУ 1		
Наставник/наставници: Светлана С. Каљача; Бојан З. Дучић		
Статус предмета: Обавезни предмет студијског програма		
Број ЕСПБ: 8		
Услов: нема		
Циљ предмета Циљ предмета је да студенти усвоје базична знања о васпитању и животним вештинама особа са интелектуалном ометеношћу, као и о значају стимулисања усвајања и развоја животних вештина код особа са интелектуалном ометеношћу за квалитет живота ових особа. Циљ предмета је и едукација студената за самостално планирање и пружање индивидуализоване васпитне подршке, као и евалуацију исхода васпитања животних вештина код деце и младих са интелектуалном ометеношћу.		
Исход предмета Студенти ће стећи базична знања о васпитању и животним навикама особа са интелектуалном ометеношћу. Студенти ће стећи вештине потребне за реализацију процеса васпитања социјалних и практичних животних вештина код деце и младих са интелектуалном ометеношћу, примену различитих стратегија васпитања, креирање индивидуалних планова и програма васпитног рада и евалуацију исхода васпитног процеса.		
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Васпитање (појмовно одређење васпитања; циљ и задаци васпитања и њихова операционализација; принципи, методе и средства васпитања; чиниоци васпитања; породична и социјална подршка у васпитању животних навика код деце и младих са интелектуалном ометеношћу; области васпитања животних навика; индивидуално планирање васпитних процедура и интервенција за развој социјалних и практичних животних вештина код деце и младих са интелектуалном ометеношћу, као и евалуација и вредновање васпитног процеса). Животне вештине особа са интелектуалном ометеношћу (карактеристике социјалних и практичних животних вештина особа са интелектуалном ометеношћу; квалитет и васпитање социјалне компетенције деце и младих са интелектуалном ометеношћу у школском и природном окружењу; васпитање деце и младих са интелектуалном ометеношћу који имају поремећаје у понашању). <i>Практична настава</i> Вежбе предвиђају реализацију васпитног рада у непосредном контакту (индивидуализован и радионичарски приступ) са особама са интелектуалном ометеношћу, уз подршку ментора.		
Литература Антонијевић, Р. (2013). <i>Општа педагогија</i> . Универзитет у Београду – Филозофски факултет, Институт за педагогију и андрагогију. Одабрани садржаји (стр. 9-46; 169-245; 249-280). Каљача, С., и Јапунца-Милисављевић, М. (2013). <i>Живот у заједници особа са интелектуалном ометеношћу</i> . Универзитет у Београду – Факултет за специјалну едукацију и рехабилитацију, ЦИДД. Одабрани садржаји (стр. 41 - 62). Бакоћ, А., и Каљача, С. (2019). Kvalitet socijalne kompetentnosti učenika sa lakom intelektualnom ometenošću u školskom okruženju. <i>Specijalna edukacija i rehabilitacija</i> , 18(1), 9-41. doi: 10.5937/specedreh18-17588 Дуčić, В., и Каљача, С. (2019). Determinante sociometrijskog statusa srednjoškolaca sa intelektualnom ometenošću. U V. Žunić Pavlović, A. Grbović, i V. Radovanović (Ur.), „Specijalna edukacija i rehabilitacija danas“, Zbornik radova, 10. međunarodni naučni skup (str. 259-265). Univerzitet u Beogradu – Fakultet za specijalnu edukaciju i rehabilitaciju. Дуčić, В., и Каљача, С. (2015). Odnos nivoa usvojenosti socijalnih veština i školskog uspeha kod učenika sa lakom i umerenom intelektualnom ometenošću. <i>Specijalna edukacija i rehabilitacija</i> , 14(3), 285-302. doi: 10.5937/specedreh14-9154 Дучић, Б., и Каљача, С. (2011). Нормативна уверења о агресивном понашању код ученика са лаком интелектуалном ометеношћу. <i>Београдска дефектолошка школа</i> , 17(2), 281-296. Недимовић, Т., и Биро, М. (2011). Faktori rizika za pojavu vršnjačkog nasilja u osnovnim školama. <i>Primenjena psihologija</i> , 3, 229-244. https://doi.org/10.19090/pp.2011.3.229-244 Каљача, С., и Петровић-Лазич, М. (2012). Афективна везаност и говорно-језички развој детета. У М. Глигоровић (Ур.), „Стремљења и новине у специјалној едукацији и рехабилитацији, други научни скуп националног значаја“ (стр. 49-56). Универзитет у Београду - Факултет за специјалну едукацију и рехабилитацију.		
Број часова активне наставе: 6 часова недељно	Теоријска настава: 3 часа недељно	Практична настава: 3 часа недељно
Методе извођења наставе Предавања, вежбе, демонстрације, самосталан практичан рад, консултативна настава, мултимедија		
Оцена знања (максимални број поена 100)		

Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	5	писмени испит	
практична настава	20	усмени испт	45
колоквијум-и	30		
семинар-и			

Студијски програм: Специјална едукација и рехабилитација особа са тешкоћама у менталном развоју; Дефектологија			
Назив предмета: МЕТОДОЛОГИЈА НАУЧНОГ ИСТРАЖИВАЊА			
Наставник: Предраг Р. Теовановић; Татјана С. Ментус			
Статус предмета: Обавезни			
Број ЕСПБ: 5			
Услов: Нема услова			
Циљ предмета Циљ предмета је да пружи студентима основна методолошка знања неопходна за разумевање начина пројектовања, извођења и интерпретирања резултата емпиријских научних истраживања.			
Исход предмета Оспособљеност за праћење научне и стручне литературе. Основне вештине академског писања. Разумевање појма научног истраживања, епистемолошке снаге различитих врста истраживања, и основних методолошких елемената истраживања. Оспособљеност за планирање и пројективање самосталног истраживања.			
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Појам научног истраживања – историјски осврт. Врсте истраживања. Извори научних информација. Документовање извора. Научни стил. Основе академског писања. Пројектовање научног истраживања. Узорковање објеката истраживања. Особине објеката истраживања. Типови односа између варијабли. Мерење и инструменти за прикупљање емпиријских података. Метријске одлике инструмената. Формирање базе података. Методе дескриптивне статистике. Увод у инференцијалну статистику. <i>Практична настава:</i> Преглед литературе. Конструкција мерног инструмента. Израда нацрта истраживања.			
Литература Ментус, Т. (2020). <i>Методологија научног истраживања са статистиком</i> . Универзитет у Београду – Факултет за специјалну едукацију и рехабилитацију. (180 страна). Petz, B. (2004). <i>Osnove statističke metode za nematematičare</i> . Naklada Slap. 180-236. (129 strana).			
Број часова активне наставе: 3		Теоријска настава: 2	Практична настава: 1
Методе извођења наставе: Предавања, групна дискусија, индивидуални задаци, пројекти			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поени	Завршни испит	поени
активност током предавања	10	писмени испит	60
практична настава	10	усмени испит	
Колоквијуми	10		
Семинари	10		

Студијски програм: Специјална едукација и рехабилитација особа са тешкоћама у менталном развоју, Дефектологија – модул Превенција и третман поремећаја понашања			
Назив предмета: ОСНОВИ ПСИХОЛОШКОГ САВЕТОВАЊА			
Наставник/наставници: Милачић-Видојевић Р. Ивона			
Статус предмета: Изборни предмет више студијских програма			
Број ЕСПБ: 5			
Услов: нема			
Циљ предмета Обезбедиће се стицања основних знања о изабраним психолошким теоријама које су важне за психологију саветовања, знања о развојним темама у саветовању, контексту у коме се саветовање одвија, односу саветника и клијента, карактеристикама саветника и клијента, етичким принципима у саветовању.			
Исход предмета Студенти ће стећи знање о изабраним психолошким теоријама важним за психологију саветовања, стећи ће знања о развојним темама у саветовању, контексту у коме се саветовање одвија, стећи ће знања о етичким принципима у саветовању, изградити професионалне ставове и вредности, развиће професионално интересовање за ову област.			
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Дефиниција саветовања, могућности и ограничења, едукација и професионални развој саветника, личност саветника. Теорије саветовања – психоаналитичка, хуманистичка, когнитивно-бихејвиорална, егзистенцијално-феноменолошка, системска, интегративни приступ. Животни ток као мета модел у психолошком саветовању – саветовање деце, младих, одраслих и старих особа. Саветовање у контексту – саветовање у примарној здравственој заштити, саветовање у образовном сетингу, саветовање у радној организацији, афирмативна пракса у раду са ЛГБТ популацијом, саветовање особа с ометеношћу. Саветовање у туговању. Етичка питања и етички принципи у психотерапијској пракси. <i>Практична настава</i> Писање о сопственим искуствима и како су она повезана са концептима теорија које се обрађују; примена интервјуа; играње улога.			
Литература Corey, G. (2004). <i>Теорија и пракса психолошког саветовања и психотерапије</i> . Наклада Слап. (стр. 43-59,68-104,143-165,170-189,387-439,457-485) Срна, Ј. (2012). <i>Психотерапија и саветовање</i> . Завод за уџбенике. (стр.191-223) Worden, W. (2005). <i>Саветовање и терапија у туговању</i> . Наклада Слап. (стр. 56-68, 68-70, 71-79)			
Број часова активне наставе: 3 часа недељно		Теоријска настава: 2 часа недељно	Практична настава: 1 час недељно
Методе извођења наставе: Предавања, вежбе, дискусија у групи, мултимедијална презентација			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	5	писмени испит	
практична настава	15	усмени испит	70
колоквијум-и			
семинар-и	10		

Студијски програм: Логопедија; Специјална едукација и рехабилитација особа са тешкоћама у менталном развоју			
Назив предмета: СТРУКОВНИ ЕНГЛЕСКИ ЈЕЗИК			
Наставник/наставници: Маја Р. Иванчевић Отаџац			
Статус предмета: Изборни предмет више студијских програма			
Број ЕСПБ: 5			
Услов: нема			
Циљ предмета Циљ овог предмета је да прошири знање студената из области енглеског језика струке, подстакне студенте да самостално истражују стручну литературу на енглеском језику, помогне им да усаврше различите академске вештине на енглеском језику (писање стручних радова, самостална припрема усмених презентација из стручних области), као и да унапреди њихово знање општег енглеског језика.			
Исход предмета Студенти ће усвојити вештине потребне за истраживање стручне литературе на енглеском језику и самостално припремити усмену презентацију на енглеском језику везану за теме из стручних области које студирају. Такође ће надоградити и усавршити језичке и граматичке структуре општег енглеског језика на вишем нивоу (B2-C1). Поред тога, студенти ће бити упознати са онлајн платформом за самостално учење енглеског језика, намењеној одраслим особама са различитим типовима ометености, која је резултат међународног пројекта EN-Abilities.			
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Предавања су везана за тематске јединице из ужих области специјалне едукације и рехабилитације, као и језичке и граматичке структуре на вишем нивоу општег енглеског језика (B2-C1). <i>Практична настава</i> Обрађивање стручних текстова на енглеском језику; усавршавање вештина читања, писања, слушања и усменог презентовања на енглеском језику; одговарајуће граматичке вежбе на вишем нивоу општег енглеског језика (B2-C1).			
Литература Philpot, S., & Curnick, L. (2011). <i>New headway academic skills: Reading, writing and study skills</i> . Oxford University Press. Hashemi, L., & Thomas, B. (2003). <i>Cambridge grammar for first certificate</i> . Cambridge University Press. Vince, M. (2014). <i>Language practice for advanced</i> . Macmillan.			
Број часова активне наставе		Теоријска настава: 2	Практична настава: 1
Методе извођења наставе Предавања и вежбе на енглеском језику			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	30	писмени испит	70
практична настава		усмени испит	
колоквијум-и			
семинар-и			

Студијски програм: Специјална едукација и рехабилитација особа са тешкоћама у менталном развоју (модули: Сметње и поремећаји слуха, Сметње и поремећаји вида, Моторичке сметње и поремећаји, Сензомоторичке сметње и поремећаји, Превенција и третман поремећаја понашања)			
Назив предмета: СОЦИОЛОГИЈА РОДА И ПОРОДИЦЕ			
Наставник/наставници: Мирко Р. Филиповић			
Статус предмета: Изборни предмет више студијских програма			
Број ЕСПБ: 4			
Услов: нема			
Циљ предмета Циљ овог предмета је упознавање са основном мрежом појмова и различитим теоријским и методолошким парадигмама помоћу којих социолози, антрополози и социјални психолози данас анализирају феномене рода и породице. Посебна пажња посвећена је приказу и разумевању убрзаних промена у овим областима током последњих неколико деценија.			
Исход предмета Стицање фундаменталних знања о феноменима рода и породице и формирање критичке свести о месту и улози родних и породичних образаца, режима и поредака као и дубљих друштвених детерминизама који их условљавају, одржавајући старе и/или стварајући нове облике друштвених неједнакости, друштвене дезорганизације и друштвене ексклузије. Развој способности научног,„дисциплиновања“ веома раширених идеологија, стереотипа и предрасуда у овој области и способности за критичку анализу њихових друштвених функција у одржавању постојећег друштвеног поретка.			
Садржај предмета <i>Теоријска настава:</i> 1. Полне и родне разлике: биологија и подела рада, друштвена конструкција родних улога; 2. Порекло родних неједнакости у перспективи либералног, радикалног и црног феминизма. Теорије о (приватном и јавном) патријархату. Постмодерни феминизам; 3. Родне неједнакости на тржишту рада: зараде, структура запослења, незапосленост; 4. Род и друштвена стратификација: класе, касте, мањине; 5. Род и здравље. Друштвене основе здравља. Закон „инверзне заштите“. Социолошка становишта о здрављу и болести. Улога болесног. Болест као проживљено искуство. Социологија старења; 6. Ослобађање жена: предлози и шансе; 7. Мушкост: културни концепти мушкости, хијерархија родних образаца, кризни трендови и промене родног поретка; Породица у различитим теоријским перспективама: функционализам, критичка становишта, марксистичка перспектива, радикална феминистичка перспектива и феминизам разлике; 9. Породица, индустријализација и модернизација: прединдустријска породица, изолована нуклеарна породица. Породица и сродство у савременом свету; 10. Промена функција породице. Разноликост облика породице и глобални трендови. Пораст броја самохраних родитеља, прекомпонованих породица и хомосексуалних породица. Класа/етницитет и разноликост породице; 11. Неравноправност супружничких улога: кућни послови и брига о деци, управљање професионалном каријером, временским и новчаним буџетом, емоционални ангажман и други напори; 12. Брак и распад брака: „претње“ алтернативних облика (кохабитација, самачка домаћинства, комуне), тумачења узрока брачног слома, социјална дистрибуција распада брака; 13. Модерност и постмодерност: преображај интимности и родитељских пракси, хомосексуалне породице. <i>Практична настава:</i> Ова настава прати теме изложене на предавањима уз примену метода активног учења: семинарски радови, документарни филмови и дискусије.			
Литература Haralambos, M., & Holborn, M. (2002). <i>Sociologija: teme i perspektive</i> . Golden marketing. (str.126-198; 502-587) Бурђе, П. (2001). <i>Владавина мушкараца</i> . ЦИД, Универзитет Црне Горе. (стр. 77 – 148)			
Број часова активне наставе 3		Теоријска настава: 2	
		Практична настава: 1	
Методе извођења наставе: Интерактивна настава у којој се смењују предавања, креативне радионице, усмени семинарски радови и дискусије.			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	Поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	5	писмени испит	50
практична настава	5		
колоквијум-и	20		
семинар-и	20		

Студијски програм: Специјална едукација и рехабилитација особа са тешкоћама у менталном развоју; Логопедија			
Назив предмета: ЕКСПРЕСИВНА АРТ ТЕРАПИЈА			
Наставник/наставници: Наташа С. Буха			
Статус предмета: Изборни предмет више студијских програма			
Број ЕСПБ: 4			
Услов: нема			
Циљ предмета Упознавање студената са концептом експресивне арт терапије и могућностима њене примене у раду са особама са тешкоћама у развоју.			
Исход предмета Овладаност информацијама о експресивним арт техникама, основним терапијским и дијагностичким елементима и примени експресивне арт терапије код особа са тешкоћама у развоју у клиничким и школским условима.			
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Експресивна арт терапија појам и циљеви; Терапеутски модалитети и теоријски приступи; Корени експресивних арт терапија; Дијагностички елементи арт терапије; Развојна арт терапија; Интегративна арт терапија; Технике и материјали; Облици рада (индивидуални/групни); Сетинг (клинички/школски); Ефекти експресивних арт терапија код различитих клиничких група. <i>Практична настава</i> Примена елемената експресивне арт терапије код особа са тешкоћама у развоју.			
Литература Pražić, B. (1987). <i>Crtež i slika u psihijatriji</i> . Naprijed. (str. 157-232) Koks, M. (2000). <i>Dečji crteži</i> . Zavod za udžbenike i nastavna sredstva. (str. 23-153; 173-192) Gligorović, M., i Buha-Đurović, N. (2009). Osobnosti crteža kod osoba sa intelektualnom ometenošću. U D. Radovanović (Ur.), <i>Istraživanja u specijalnoj edukaciji i rehabilitaciji</i> (str. 221-241). FASPER, CIDD. Subota, N. (2003). <i>Dečji crtež - govorno-jezički razvoj i kognitivno funkcionisanje</i> . Zadužbina Andrejević. (str. 11-37) Ivanović, N. Barun, I., i Jovanović, N. (2014). Art terapija – teorijske postavke, razvoj i klinička primjena. <i>Socijalna psihijatrija</i> , 42, 190-198. Stojković Pavlović, J., Milosavljević, M., Vuković, M., Vidić Lj., i Lečić Toševski, D. (2016). Crtež kao početak –prikaz slučaja. <i>Psihijatrija danas</i> , 48(2), 227-234. Veljković, J. (2015). Primena psihodrame u integraciji selfa kod adolescenata. <i>Sociologija</i> , 57(2), 314-330. doi: 10.2298/SOC1502314V Jovanović, M., i Gajić, J. (2015). Primena muzikoterapije kao oblika tretmana dece u inkluzivnom obrazovanju. U S. Nikolić, D. Ilić-Stošović, i M. Šćepanović, <i>Aktuelna defektološka praksa – tematski zbornik radova međunarodnog značaja</i> (str. 372-380). Društvo defektologaVojvodine. Kljajić, J. (2006). Terapija pokretom i plesom deteta sa autizmom: prikaz slučaja. <i>Psihijatrija danas</i> , 38(1), 67-77.			
Број часова активне наставе: 3		Теоријска настава: 2	
		Практична настава: 1	
Методе извођења наставе: Предавања, вежбе, интерактивна настава			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе		Завршни испит	
поена		поена	
активност у току предавања	10	писмени испит	
практична настава	10	усмени испт	50
колоквијум-и			
семинар-и	30		

Студијски програм: Специјална едукација и рехабилитација особа са тешкоћама у менталном развоју			
Назив предмета: РАНИ ТРЕТМАН И ПРЕДШКОЛСКО ВАСПИТАЊЕ ДЕЦЕ С ИНТЕЛЕКТУАЛНОМ ОМЕТЕНОШЋУ			
Наставник/наставници: Александра А. Ђурић-Здравковић			
Статус предмета: Обавезни предмет студијског програма			
Број ЕСПБ: 7			
Услов: нема			
Циљ предмета Циљ предмета је да студенти стекну знања о факторима ризика у развојном периоду и вештине за реализацију програма ране интервенције и предшколског васпитања код деце с интелектуалном ометеношћу.			
Исход предмета Студент ће моћи да идентификује факторе ризика у развојном периоду, да процени ниво развојног функционисања ризико-деце, да примени адекватне технике ране стимулације и да креира индивидуални образовни план (ИОП) за свако дете с интелектуалном ометеношћу.			
Садржај предмета <i>Теоријска настава:</i> Рани третман – дефинисање и циљ; Аспекти превентиве, детекције, дијагностике, прогностике, класификације и третмана деце ометене у менталном развоју; Теоријски оквир раног третмана испецифичности развоја деце с интелектуалном ометеношћу: когнитивни, комуникациони, моторички, социјално-емоционални, самопомоћ; Теоријски оквир, циљ, задаци и организација предшколског васпитања и образовања деце с интелектуалном ометеношћу;Основе програма предшколског васпитања и образовања "Године узлета" и примена код деце с интелектуалном ометеношћу; Главни знаци оптималног развоја и индикације развојних одступања; Опсервација и припрема деце с интелектуалном ометеношћу за васпитно-образовни рад; Садржај ИОП-а: Педагошки профил вртичког детета, План мера индивидуализације за вртичко дете, Праћење и вредновање ИОП-а; Методе и средства у раду са децом с интелектуалном ометеношћу; Игре, играчке и њихова функција у унапређивању васпитно-образовног рада код деце с интелектуалном ометеношћу; Припрема деце с интелектуалном ометеношћу за полазак у школу. <i>Практична настава:</i> Студенти се оспособљавају за примену техника процене развоја детета с интелектуалном ометеношћу, писање педагошког профила и плана мера индивидуализације у инклузивном вртићу и у развојној групи.			
Литература Ђурић-Здравковић, А., Јапунџа-Милисављевић, М., & Гагић, С. (2016). Sensory processing in children with developmental disabilities. In S. Nikolić, R. Nikić & V. Ilanković (eds.). <i>Early Intervention in Special Education and Rehabilitation</i> (pp. 209-222). University of Belgrade - Faculty of special education and rehabilitation. (превод на српски) Ђурић-Здравковић, А., i Krstić, S. (2020). Support for parents of children with neurodevelopmental disorder. In G. Nedović, F. Eminović (Eds.), <i>Approaches and Models in Special Education and Rehabilitation</i> (pp. 149-160). University of Belgrade – Faculty of Special Education and Rehabilitation. (превод на српски језик) Ђурић-Здравковић, А., Јапунџа-Милисављевић, М., Milanović-Dobrota, B., i Banković, S. (2019). Igra i socijalne veštine vrtičke dece s mešovitim specifičnim poremećajima razvoja. <i>Specijalna edukacija i rehabilitacija</i> , 18(4), 419-441. Ђурић-Здравковић, А., и Јапунџа-Милисављевић, М. (2017). Социјална компетенција у раном детињству. У А. Југовић, Б. Поповић-Ћитић, С. Илић (ур.), Зборник радова <i>"Превенција развојних сметњи и проблема у понашању"</i> (стр. 19-25). Универзитет у Београду – Факултет за специјалну едукацију и рехабилитацију. Ђурић-Здравковић, А., Krstić, S., Јапунџа-Милисављевић, М., Milanović-Dobrota, B., i Banković, S. (2020). Socijalno ponašanje vrtičke dece u inkluzivnom okruženju. <i>Beogradska defektološka škola</i> , 26(1), 29-44. Службени гласник Републике Србије. (2018). <i>Правилник о ближим упутствима за утврђивање права на индивидуални образовни план, његову примену и вредновање</i> . Сл. гласник РС 74/18. (1-18 стр.) Ђурић-Здравковић, А., Јапунџа-Милисављевић, М., Roknić, А., i Milanović-Dobrota, B. (2021). Neurorazvojni poremećaji i komunikacione sposobnosti vrtičke dece. Tematski zbornik <i>Unapređenje kvalitete života djece i mladih</i> (str. 31-40). Udruženje za podršku i kreativni razvoj djece i mladih i Edukacijsko-rehabilitacijski fakultet Univerziteta u Tuzli.			
Број часова активне наставе		Теоријска настава: 3	
		Практична настава: 3	
Методе извођења наставе: предавања, презентације, видео прикази, вежбе, демонстрације, консултације, домаћи задаци			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	5	писмени испит	45
практична настава	10	усмени испт	10
колоквијум-и	30		
семинар-и	-		

Студијски програм: Специјална едукација и рехабилитација особа са тешкоћама у менталном развоју			
Назив предмета: МЕТОДИКА НАСТАВЕ ВЕШТИНА ЗА УЧЕНИКЕ ОМЕТЕНЕ У ИНТЕЛЕКТУАЛНОМ РАЗВОЈУ			
Наставник/наставници: Мирјана М. Јапунца-Милисављевић			
Статус предмета: Обавезни предмет студијског програма			
Број ЕСПБ: 7			
Услов: нема			
Циљ предмета			
Циљ предмета је да се студенти оспособе за планирање, припремање, реализацију и евалуацију наставе Вештина у односу на индивидуалне способности ученика са тешкоћама у интелектуалном развоју.			
Исход предмета			
Студенти ће бити оспособљени за самостално припремање и практичну реализацију наставе вештина за ученике са тешкоћама у интелектуалном развоју у складу са различитим облицима и нивоима организације наставе.			
Садржај предмета			
<i>Теоријска настава</i>			
Предмет, циљ, задаци методике наставе вештина за ученике са тешкоћама у интелектуалном развоју; Облици рада, наставна средства, методе; Вредновање успеха; Шаблон у настави ликовне културе; Ликовни елементи; Медији у настави ликовне културе; Композицијака начела; Развој музичких способности и значај музике и раног музичког васпитања за ученике са тешкоћама у интелектуалном развоју; Развој физичких способности ученика, основне карактеристике телесног вежбања ученика са тешкоћама у интелектуалном развоју; Природни облици кретања; Спортско-техничко образовање ученика са тешкоћама у интелектуалном развоју; Корективно педагошки рад физичког васпитања за ученике са тешкоћама у интелектуалном развоју; Такмичења; Подстицање ученика са тешкоћама у интелектуалном развоју на самостално вежбање; Личност специјалног едукатора и рехабилитатора у настави вештина			
<i>Практична настава</i>			
Обухвата практичну примену обрађених наставних садржаја у току теоријске наставе.			
Литература			
Јапунца-Милисављевић, М. (2008). <i>Методика наставе вештина за децу ометену у интелектуалном развоју</i> . Факултет за специјалну едукацију и рехабилитацију, ЦИДД.			
Број часова активне наставе		Теоријска настава: 3 часа недељно	Практична настава: 3 часа недељно
Методе извођења наставе			
Предавања, вежбе, самостални задаци, демонстрације, мултимедија, интерактивна настава			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	5	писмени испит	55
практична настава	20	усмени испт	
колоквијум-и	20		
семинар-и			

Студијски програм: Специјална едукација и рехабилитација особа са тешкоћама у менталном развоју		
Назив предмета: МЕТОДИКА ВАСПИТАЊА ЖИВОТНИХ ВЕШТИНА КОД ОСОБА СА ИНТЕЛЕКТУАЛНОМ ОМЕТЕНОШЋУ 2		
Наставник/наставници: Светлана С. Каљача; Бојан З. Дучић		
Статус предмета: Обавезни предмет студијског програма		
Број ЕСПБ: 6		
Услов: нема		
Циљ предмета Циљ предмета је едукација студената о кључним когнитивним предикторима за усвајање животних вештина код особа са интелектуалном ометеношћу. Циљ предмета је и едукација студената за самосталну припрему, извођење и евалуацију ефеката реализованог васпитног процеса усмереног ка развоју социјалних и практичних адаптивних вештина код деце и младих са тежим облицима интелектуалне ометености и вишеструким поремећајима у развоју.		
Исход предмета Студенти ће стећи знање о сазнајним потенцијалима деце и младих са тежим облицима интелектуалне ометености који су предиктори усвајања животних вештина. Студенти ће усвојити знање о различитим верификованим интервенцијама и процедурама које су намењене развоју социјалних и практичних животних вештина код деце и младих са тежим облицима интелектуалне ометености, као и вештине за њихову примену у непосредном раду са овом популацијом. Студенти ће умети да израђују индивидуалне планове и програме васпитања социјалних и практичних животних вештина и да евалуирају ефекте њихове примене.		
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Сазнајни развој и могућности учења адаптивних вештина код деце и младих са тежим облицима интелектуалне ометености (перцептивни развој, моторички развој, говорно-језички развој, развој мишљења, пажње и памћења); Динамика и квалитет социјализације код тих особа; Методски приступи у пружању индивидуализоване васпитне подршке потребне за развој личних, инструменталних исоцијалних животних вештина код деце и младих са тежим облицима интелектуалне ометености и вишеструким поремећајима у развоју (видеомоделовање; функционални комуникациони тренинг, вештине комуникативног одбијања, аугментативна комуникација; Floor time; игра; социјалне приче...); Рехабилитациони третман деце и младих са дубоким интелектуалном ометеношћу. <i>Практична настава</i> Студенти ће примењивати методе и технике које су упознали у оквиру теоријске наставе. Вежбе обухватају индивидуализован, као и групни рад, и рад са васпитном групом у целини, кроз примену методских процедура и техника намењених развоју практичних и социјалних животних вештина деце и младих са тежим облицима интелектуалне ометености и вишеструким поремећајима у развоју, уз подршку ментора.		
Литература Westling, D.L., Carter, E.W., M. Da Fonte, M.A., & Kurth, J.A. (2021). <i>Teaching Students with Severe Disabilities, Sixth Edition</i> . Pearson Education (поглавља 2, 3 и 4; преведено на српски) Kaljača, S., Dučić, B., i Đorđić, S. (2018). Quality of life in adults with intellectual disabilities – objective indicators. <i>Specijalna edukacija i rehabilitacija</i> , 17(3), 307-334. https://doi.org/10.5937/specedreh17-18344 (преведено на српски) Gligorović, M., Buha, N., Dučić, B., i Kaljača, S. (2018). Verbal Fluency Task Performance in Persons with Moderate Intellectual Disability. <i>Specijalna edukacija i rehabilitacija</i> , 17(3), 283-305. (преведено на српски) doi: 10.5937/specedreh17-17982 Todorović, J., Cvijetić, M., i Maksimović, I. (2019). Mogućnosti primene video modelovanja u radu sa osobama sa intelektualnom ometenošću. <i>Beogradska defektološka škola</i> , 25(3), 35-48. Stošić, J., Lisak, N., i Pavić, A. (2016). Bihevioralni pristup problemima ponašanja osoba s intelektualnim teškoćama i razvojnim poremećajima. <i>Socijalna psihijatrija</i> , 44(2), 140-151. https://hrcak.srce.hr/162827 Kaljača, S., Cvijetić, M., i Dučić, B. (2014). Participacija osoba sa intelektualnom ometenošću u rekreativnim i socijalnim aktivnostima. <i>Specijalna edukacija i rehabilitacija</i> , 13(2), 173-193. https://doi.org/10.5937/specedreh13-6495 Каљача, С., Дучић, Б., Радић-Шестић, М., и Милановић-Доброта, Б. (2013). Методске процедуре за развој концептуалних и социјалних способности код особа са интелектуалном ометеношћу. <i>Специјална едукација и рехабилитација</i> , 12(3), 403-420. doi: 10.5937/specedreh12-4237 Крњаја, Ж. (2012). Игра као susret: koautorski prostor u zajedničkoj igri dece i odraslih. <i>Etnoantropološki problemi</i> , 7(1), 251-267.		
Број часова активне наставе: 6 часова недељно	Теоријска настава: 3 часанедељно	Практична настава: 3 часанедељно
Методе извођења наставе Предавања, вежбе, демонстрације, самосталан практичан рад, консултативна настава, мултимедија		
Оцена знања (максимални број поена 100)		

Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	5	писмени испит	
практична настава	20	усмени испт	45
колоквијум-и	30		
семинар-и			

Студијски програм: Специјална едукација и рехабилитација особа са тешкоћама у менталном развоју			
Назив предмета: КЛИНИЧКА ПРОЦЕНА ОСОБА СА ТЕШКОЋАМА У МЕНТАЛНОМ РАЗВОЈУ			
Наставник/наставници: Милица Г. Глигоровић			
Статус предмета: Обавезни предмет студијског програма			
Број ЕСПБ: 5			
Услов: нема			
Циљ предмета Упознавање студената са особеностима олигофренолошког клиничког приступа процени способности и вештина код особа са тешкоћама у менталном развоју.			
Исход предмета Оспособљеност студената за примену метода и техника процене когнитивних способности, адаптивних и академских вештина код особа са различитим видовима и нивоима тешкоћа у менталном развоју.			
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Функционална организација и дисфункције централног нервног система.Основни принципи и садржај олигофренолошке процене.Методи процене у олигофренологији. Процена развоја. Процена способности: процена пажње; процена памћења и учења; процена доминантне латерализованости; процена перцептивних функција; процена моторичких способности; процена доживљаја телесне целовитости; процена говорно-језичких способности; процена невербалне комуникације; процена мишљења и интелектуалних функција; процена егзекутивних функција.Процена теорије ума. Процена академских вештина. Процена адаптивног понашања.Процена радних способности и вештина. Интерпретација резултата процене. <i>Практична настава</i> Примена метода и техника процене когнитивних способности, адаптивних и академских вештина код особа са тешкоћама у менталном развоју.			
Литература Глигоровић, М. (2019). <i>Клиничка процена и третман тешкоћа у менталном развоју</i> . Универзитет у Београду – Факултет за специјалну едукацију и рехабилитацију. (стр. 9-191) Глигоровић, М., Буха, Н., Дучић, Б., Банковић С., Ђурић Здравковић, А., и Маћешић Петровић, Д. (2015). Протокол за процену когнитивних способности. У М. Глигоровић (Ур.), <i>Протокол за процену едукативних потенцијала деце са сметњама у развоју</i> (стр. 115-225). Универзитет у Београду – Факултет за специјалну едукацију и рехабилитацију.			
Број часова активне наставе		Теоријска настава: 2	
Практична настава:2			
Методе извођења наставе Предавања, вежбе, интерактивна настава			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	15	писмени испит	
практична настава	40	усмени испт	45
колоквијум-и	/		
семинар-и			

Студијски програм: Специјална едукација и рехабилитација особа са тешкоћама у менталном развоју			
Назив предмета: МЕТОДИКА НАСТАВЕ СРПСКОГ ЈЕЗИКА ЗА УЧЕНИКЕ ОМЕТЕНЕ У ИНТЕЛЕКТУАЛНОМ РАЗВОЈУ			
Наставник/наставници: Бранислав Б.Бројчин; Слободан М. Банковић			
Статус предмета: Обавезни предмет студијског програма			
Број ЕСПБ: 8			
Услов: нема			
Циљ предмета Циљ предмета је да оспособи студенте за припрему, извођење и процењивање ефеката наставе предмета Српски језик у складу са потребама и могућностима ученика с тешкоћама у интелектуалном развоју.			
Исход предмета Студенти ће бити оспособљени за организацију наставног процеса, као и за примену наставних метода, поступака, принципа, средстава и облика рада који су примерени потребама и могућностима ученика с тешкоћама у интелектуалном развоју.			
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Студенти ће упознати карактеристике говора, језика, читања и писања ученика с тешкоћама у интелектуалном развоју, као и начине увођења ових ученика у почетно читање и писање. Предмет се бави и начинима развоја културе усменог и писменог изражавања, и усвајањем основних појмова о језику и правопису код ученика с тешкоћама у интелектуалном развоју. Обрада различитих врста текстова, као и праћење и процењивање развоја ученика такође су у фокусу интересовања овог предмета. <i>Практична настава</i> На вежбама се практично примењују знања стечена теоријском наставом. Тежиште је на практичном извођењу наставних часова предмета Српски језик, али се практично примењују и знања која се односе на процену и праћење ефеката наставе.			
Литература Банковић, С., Арсенић, И., и Бројчин, Б. (2015). Карактеристике комуникације особа са тешком и дубоком интелектуалном ометеношћу. <i>Специјална едукација и рехабилитација</i> , 14(3), 411-432. doi: 10.5937/specedreh18-23572 Бројчин, Б. (2018). <i>Натуралистички бихевиорални третмани</i> . Универзитет у Београду – Факултет за специјалну едукацију и рехабилитацију. (стр. 9-20) Бројчин, Б., Ђорђевић, М., и Милачић-Видојевић, И. (2016). Прагматске вештине деце и младих са лако интелектуалном ометеношћу. <i>Специјална едукација и рехабилитација</i> , 15(2), 95-118. doi: 10.5937/specedreh15-10489 Миладиновић, В., и Рогановић, Н. (2003). <i>Методика српског језика за лако ментално ретардирану децу</i> . Завод за уџбенике и наставна средства. (стр. 86-125, 154-321) Милатовић, В. (1986). <i>Настава почетног писања и читања</i> . Завод за уџбенике и наставна средства. (стр. 37-57; 70-90.)			
Број часова активне наставе	Теоријска настава: 3 часа недељно	Практична настава: 3 часа недељно	
Методе извођења наставе Предавања, вежбе, самостални задаци, демонстрације, мултимедија, интерактивна настава			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	5	писмени испит	/
практична настава	25	усмени испит	40
колоквијум-и	30		/
семинар-и	/		/

Студијски програм: Специјална едукација и рехабилитација особа са тешкоћама у менталном развоју			
Назив предмета: КЛИНИЧКИ ТРЕТМАН ОСОБА СА ТЕШКОЋАМА У МЕНТАЛНОМ РАЗВОЈУ			
Наставник/наставници: Милица Г. Глигоровић			
Статус предмета: Обавезни предмет студијског програма			
Број ЕСПБ: 5			
Услов: нема			
Циљ предмета Упознавање студената са особеностима клиничког приступа третману способности и вештина код особа са тешкоћама у менталном развоју.			
Исход предмета Оспособљеност студената за примену метода и техника третмана когнитивних способности, адаптивних и академских вештина код особа са различитим видовима и нивоима тешкоћа у менталном развоју.			
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Развој менталних способности; Основни принципи и садржај олигофренолошког клиничког третмана. Циљеви и области олигофренолошког клиничког третмана. Третман способности: третман пажње; третман памћења; третман перцептивних функција; третман моторичких способности; третман говорно-језичких способности; третман мишљења и егзекутивних функција.Третман тешкоћа у области академских вештина. Третман адаптивних вештина. Евалуација ефикасности третмана <i>Практична настава</i> Примена метода и техника третманакогнитивних способности, адаптивних и академских вештина код особа са тешкоћама у менталном развоју.			
Литература Глигоровић, М. (2019). <i>Клиничка процена и третман тешкоћа у менталном развоју</i> . Београд: Универзитет у Београду – Факултет за специјалну едукацију и рехабилитацију. (стр. 209-337) Ријаже, Ж., i Inhelder, В. (1983). <i>Intelektualni razvoj deteta</i> . Zavod za udžbenike i nastavna sredstva.			
Број часова активне наставе		Теоријска настава: 2	Практична настава:2
Методе извођења наставе Предавања, вежбе, интерактивна настава			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	15	писмени испит	
практична настава	40	усмени испт	45
колоквијум-и			
семинар-и			

Студијски програм: Специјална едукација и рехабилитација особа сатешкоћама у менталном развоју			
Назив предмета: МЕТОДЕ ПОДУЧАВАЊА У СПЕЦИЈАЛНОЈ ЕДУКАЦИЈИ			
Наставник/наставници: Бранислав Б. Бројчин; Слободан М. Банковић; Мирјана В. Ђорђевић			
Статус предмета: Изборни предмет студијског програма			
Број ЕСПБ: 6			
Услов: нема			
Циљ предмета Циљ предмета је да студенти прошире компетнције за рад с децом и младима који имају сметње у развоју упознавањем специфичних метода и техника које се ретко користе у раду с децом типичног развоја.			
Исход предмета Студенти ће моћи да примењују низ метода и техника у циљу побољшања бихевиоралних, социјалних и академских исхода деце и младих са значајним когнитивним, социјалним и емоционално-бихевиоралним сметњама.			
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Основне поделе метода у специјалној едукацији – рекапитулација основних поставки бихевиоралних, когнитивно-бихевиоралних и бихевиоралних-натуралистичких метода. Економисање токенима. Уговор о понашању. Управљање собом. Моделовање. Уланчавање. Узгредно подучавање. Менд-модел процедура. Временско одлагање. Стратегија прекидања бихевиоралних ланаца. Тренинг кључних одговора. Учење у окружењу. Сценарио-повлачење. <i>Практична настава</i> На вежбама, студенти ће примењивати методе и технике које су упознали у оквиру теоријске наставе.			
Литература Бројчин, Б. (2018). <i>Натуралистички бихевиорални третмани</i> . Универзитет у Београду – Факултет за специјалну едукацију и рехабилитацију Издавачки центар (ИЦФ). (стр. 21-122) Ђорђевић, М., Бројчин, Б., и Глумбић, Н. (2019). <i>Мултикомпонентне бихевиоралне интервенције у специјалној едукацији</i> . Универзитет у Београду – Факултет за специјалну едукацију и рехабилитацију. (стр. 69-85; 99-112; 125-169) Глумбић, Н., Бројчин, Б., и Ђорђевић, М. (2018). <i>Специјална едукација заснована на доказима: Бихевиоралне технике</i> . Универзитет у Београду – Факултет за специјалну едукацију и рехабилитацију. (стр. 97-118; 173-191)			
Број часова активне наставе	Теоријска настава: 2 часа недељно	Практична настава: 1 часа недељно	
Методe извођења наставе Предавања, вежбе, самостални задаци, демонстрације, мултимедија, интерактивна настава			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	Поена
активност у току предавања	5	писмени испит	/
практична настава	25	усмени испит	40
колоквијум-и	30		/
семинар-и	/		/

Студијски програм: Специјална едукација и рехабилитација особа са тешкоћама у менталном развоју			
Назив предмета: МЕТОДСКИ ПРИСТУПИ У РАЗВОЈУ САМОРЕГУЛАЦИЈЕ КОД ОСОБА СА ИНТЕЛЕКТУАЛНОМ ОМЕТЕНОШЋУ			
Наставник/наставници: Светлана С. Каљача; Бојан З. Дучић			
Статус предмета: Изборни предмет студијског програма			
Број ЕСПБ: 6			
Услов: нема			
Циљ предмета Упознавање са општим теоријским концептом и специфичностима везаним за саморегулацију код особа са интелектуалном ометеношћу. Овладавање вештинама креирања и прилагођавања стратегија саморегулације индивидуалним карактеристикама особа са интелектуалном ометеношћу.			
Исход предмета Студенти ће бити оспособљени да: изврше избор стратегија саморегулације које одговарају постављеном циљу и индивидуалним карактеристикама особа са тешкоћама у интелектуалном развоју, осмисле најефикаснији начин за усвајање и примену персонално изабране стратегије особе са интелектуалном ометеношћу, као и да евалуирају постигнуте резултате.			
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Појам саморегулације; социјално-когнитивна теорија; развој саморегулације код особа са тешкоћама у интелектуалном развоју; капацитети саморегулације и селекција, оптимизација и компензација дугорочних циљева; однос стилова васпитања и развоја саморегулације; саморегулација и социо-емоционални развој; развијање и прилагођавање стратегија саморегулације индивидуалним карактеристикама особа са тешкоћама у интелектуалном развоју; процена капацитета саморегулације; евалуација примене саморегулационих стратегија; примена механизма саморегулације у реализацији животних навика; примена софтвера у усвајању стратегија саморегулације; програми за снижавање учесталости и интензитета испољавања агресивног понашања код особа са интелектуалном ометеношћу; капацитети саморегулације и сексуалност особа са интелектуалном ометеношћу. <i>Практична настава</i> Обука студената, у подучавању особа са интелектуалном ометеношћу у области развоја вештина самосталног дефинисања дугорочних циљева, примене стратегија саморегулације усмерене на реализацију постављених циљева и евалуације исхода. Оспособљавање студената да изврше оптималан избор стратегија саморегулације, у складу са индивидуалним специфичностима особа са интелектуалном ометеношћу.			
Литература Dučić, B., i Kaljača, S. (2018). <i>Samoodređenje, samoregulacija i samozastupanje osoba sa intelektualnom ometenošću</i> . Univerzitet u Beogradu – Fakultet za specijalnu edukaciju i rehabilitaciju, CIDD. (str. 63-156) Kaljača, S., i Dučić, B. (2016). Odnos veštine samoregulacije i školskog uspeha kodučenika sa lakom i umerenom intelektualnom ometenošću. <i>Specijalna edukacija i rehabilitacija</i> , 15(1), 23-42. doi: 10.5937/specedreh15-9530			
Број часова активне наставе: 3 часанедељно		Теоријска настава: 2 часа недељно	
		Практична настава: 1 часанедељно	
Методе извођења наставе Предавања, вежбе, демонстрације, самосталан практичан рад, консултативна настава, мултимедија			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	5	писмени испит	
практична настава	20	усмени испит	45
колоквијум-и	20		
семинар-и	10		

Студијски програм: Специјална едукација и рехабилитација особа са тешкоћама у менталном развоју			
Назив предмета: МОДЕЛИ СОЦИЈАЛНЕ ПОДРШКЕ ОДРАСЛИМ ОСОБАМА СА ИНТЕЛЕКТУАЛНОМ ОМЕТЕНОШЋУ			
Наставник/наставници: Светлана С. Каљача; Бојан З. Дучић			
Статус предмета: Изборни предмет студијског програма			
Број ЕСПБ: 6			
Услов: нема			
Циљ предмета Циљ предмета је усвајање знања осавременим концептима и стратегијама пружања подршке унапређењу квалитета живота и задовољства животом у складу са потребама одраслих особа са интелектуалном ометеношћу у различитим областима живота.			
Исход предметаСтуденти ће стећи знање о релевантним приступима социјалне подршке одраслим особама са интелектуалном ометеношћу у свету и код нас, као и са искуствима заснованим на примени различитих социјалних стратегија усмерених на задовољење права и потреба одраслих особа са интелектуалном ометеношћу у различитим областима живота.Студенти ће бити оспособљени да користе одговарајуће технике како би утврдили индивидуалну потребу за подршком у различитим животним областима, планирају, примене и евалуирају потребне програме подршке социјалној партиципацији одраслих особа са интелектуалном ометеношћу.			
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Карактеристике одралога доба особа с интелектуалном ометеношћу; квалитет живота одраслих особа са интелектуалном ометеношћу и њихових породица; процена потребе за индивидуалном социјалном подршком; програми подршке за унапређење образовања одраслих, социјалне партиципације, типова становања, запошљавања у заједници, организације слободног времена, самозаступања, здравственог стања и задовољавањаправа ипотребa из области сексуалности. <i>Практична настава</i> Вежбе предвиђају практичну процену индивидуалне потребе за подршком, дефинисање индивидуалних програма, као и примену оптималних интервенција у реализацији тих програма.			
Литература Каљача, С., и Јапунца-Милисављевић, М. (2013). <i>Живот у заједници особа са интелектуалном ометеношћу</i> . Универзитет у Београду - Факултет за специјалну едукацију и рехабилитацију, ЦИДЦ. Одабрани садржаји (стр.27-40; 63-76; 88-93). Cvijetiћ, М., Kaljača, S., и Glumbić, N. (2020). Odnos samoodređenja i socijalnih veština kod osoba sa lakom i umerenom intelektualnom ometenošću. <i>Specijalna edukacija i rehabilitacija</i> , 19(2), 71-90. doi: 10.5937/specedreh19-26446 Kaljača, S., Obradović, I., и Dučić, B. (2018). Kvalitet znanja o seksualnosti kod adolescenata sa intelektualnom ometenošću. U M. Nikolić, и M. Vantić-Tanjić (Ur.), <i>“Unapređenje kvalitete života djece и mladih”</i> , Zbornik radova IX međunarodne naučno-stručne konferencija (str. 393-404). Univerzitet u Tuzli, Edukacijsko-rehabilitacijski fakultet, Udruženje за подршку и kreativni razvoj djece и mladih. Дучић, Б., и Каљача, С. (2017). Однос социјалне компетенције и капацитета за одлагање задовољства код одраслих особа са умереном интелектуалном ометеношћу. У А. Југовић, Б. Поповић-Ћитић, и С. Илић (Ур.), <i>„Превенција развојних сметњи и проблема у понашању“</i> , Зборник радова научног скупа националног значаја (стр. 145-154). Универзитет у Београду – Факултет за специјалну едукацију и рехабилитацију (ИЦФ). Чолић, М., и Каљача,С. (2014). Ефекти процеса деинституционализације на животне компетенције особа са интелектуалном ометеношћу. <i>Београдска дефектолошка школа</i> , 20(2), 339-354. Каљача, С. (2008). <i>Умерена интелектуална ометеност</i> . Факултет за специјалну едукацију и рехабилитацију, ЦИДЦ. Одабрани садржаји (стр. 127-160). Banković, S., Dučić, B., и Đorđević, M. (2010). Stavovi prema seksualnosti odraslih osoba sa umerenom intelektualnom ometenošću. U J. Kovačević, и V. Vučinić (Ur.), „Smetnje и poremećaji: Fenomenologija, prevencija и tretman – I deo” (pp. 455-470). Univerzitet u Beogradu, Fakultet за specijalnu edukaciju и rehabilitaciju. Kaljača, S., Žunić – Pavlović, V., и Dučić, B. (2011). Unapređenje procesa zapošljavanja osoba sa intelektualnom ometenošću. U M. Vantić-Tanjić (Ur.), <i>„Unapređenje kvalitete života djece и mladih“</i> , II međunarodna naučno-stručna konferencija (str. 533-540). Univerzitet u Tuzli, Edukacijsko-rehabilitacijski fakultet, Udruženje за подршку и kreativni razvoj djece и mladih.			
Број часова активне наставе: 4 часа недељно		Теоријска настава: 2 часа недељно	Практична настава: 2 часа недељно
Методе извођења наставе Предавања, вежбе, демонстрације, самосталанпрактичан рад, консултативна настава, мултимедија			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	5	писмени испит	
практична настава	20	усмени испт	45
колоквијум-и	30		
семинар-и			

Студијски програм: Специјална едукација и рехабилитација особа са тешкоћама у менталном развоју; Логопедија			
Назив предмета: ИНФОРМАЦИОНО-КОМУНИКАЦИОНЕ ТЕХНОЛОГИЈЕ КОД ОСОБА СА АУТИЗМОМ			
Наставник/наставници: Мирјана В. Ђорђевић, Слободан М. Банковић			
Статус предмета: Изборни предмет више студијских програма			
Број ЕСПБ: 6			
Услов: нема			
Циљ предмета Циљ предмета је да студенти прошире компетенције за рад са особама са аутизмом упознавањем специфичних информационо-комуникационих технолошких средстава, начина њиховог одабира, примене и ефикасности у раду са особама са аутизмом.			
Исход предмета Студенти ће моћи да примењују информационо-комуникационе технологије у циљу побољшања социјалних и академских исхода особа са аутизмом.			
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Асистивна технологија у раду са особама са аутизмом – дефиниција и класификације. Одабир асистивне технологије. Увођење асистивне технологије. Ефикасност примене асистивне технологије у раду са особама са аутизмом. Компјутерска технологија у раду са особама са аутизмом – адаптиране апликације и уређаји и њихова ефикасност. Прилагођени програми за читање и писање и њихова ефикасност. Прилагођене комуникационе технологије – ВОКА, ВИВОКА, комуникатор и њихова ефикасност. Образовна технологија у раду са особама са аутизмом – кинект игре, виртуелна стварност и њихова ефикасност Примена технологије у унапређењу социјалног разумевања и решавања проблема код особа са аутизмом са студијама ефикасности. <i>Практична настава</i> На вежбама, студенти ће примењивати методе и технике које су упознали у оквиру теоријске наставе.			
Литература Ђорђевић, М., Бројчин, В., i Glumbić, N. (2019). <i>Multikomponentne bihevioralne intervencije u specijalnoj edukaciji</i> . Univerzitet u Beogradu – Fakultet za specijalnu edukaciju I rehabilitaciju Izdavački centar (ICF). стр. 183-198; 211-251. Banković, S., Baloš, V., i Brojčin, B. (2019). Forme i funkcije komunikacije kod učenika s poremećajem iz spektra autizma. <i>Specijalna edukacija i rehabilitacija</i> , 18(3), 237-271. doi: 10.5937/specedreh18-23572 Vukićević, S., Ђорђевић, М., Glumbić, N., Bogdanović, Z., & Ђurić Jovičić, M. (2019). A demonstration project for the utility of kinect-based educational games to benefit motor skills of children with ASD. <i>Perceptual and Motor Skills</i> , 126(6), 1177-1144. Doi: 10.1177/0031512519867521			
Број часова активне наставе		Теоријска настава: 2	Практична настава: 2
Методе извођења наставе Предавања, вежбе, демонстрације, самостални задаци, мултимедија, интерактивна настава			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	4	писмени испит	
практична настава	16	усмени испит	40
колоквијум-и	40		
семинар-и			

Студијски програм: Логопедија; Специјална едукација и рехабилитација особа са тешкоћама у менталном развоју; Дефектологија			
Назив предмета: УВОД У КВАЛИТАТИВНА ИСТРАЖИВАЊА			
Наставник/наставници: Слободанка В. Антић, Татјана С. Ментус			
Статус предмета: Изборни предмет више студијских програма			
Број ЕСПБ: 4			
Услов: нема			
Циљ предмета Да студенти усвоје основне дефинишуће карактеристике квалитативних истраживања у друштвеним наукама и разлике од квантитативних приступа истраживању. Да разумеју епистемолошке основе квалитативних истраживања Да стекну вештине прављења нацрта квалитативног истраживања Да примене стечена знања у реализацији једноставног квалитативног истраживања.			
Исход предмета Након наставе овог предмета, студенти су оспособљени да: Наведу, одреде и упореде основне карактеристике два методолошка приступа квалитативног и квантитативног у друштвеним наукама. Анализирају карактериситке нацрта квалитативног истраживања на примеру Да у групном раду направе нацрт за једноставно квалитативно истраживање. Да самостално реализују једноставно квалитативно истраживање.			
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Различити епистемолошки приступи у истраживању реалности; Позитивизам, емпиризам, социјални конструктивизам и њихове импликације на истраживачки процес; Карактеристике квалитативних истраживања; Разлике квантитативног и квалитативног истраживања; Нацрт за реализацију квалитативних истраживања и технике прикупљања података; Феноменолошке методе; Студије случаја; Дискурзивна психологија; Наративна психологија; Квалитет у квалитативним истраживању; Критике. <i>Практична настава</i> Анализа штампаних и видео докумената релевантних за предмет; Рад на тексту; Групна израда нацрта квалитативног истраживања; самостална израда једноставног квалитативног истраживања.			
Литература Вилиг, К. (2016). <i>Квалитативна истраживања у психологији</i> . Clío. (одабрана поглавља; стр 23-248). социоемоционални			
Број часова активне наставе 3		Теоријска настава: 2	
		Практична настава: 1	
Методе извођења наставе Предавања, методе интерактивне/активне наставе, пројекатска настава (истраживање), рад на тексту (рецепција и продукција); анализа штампаних и видео докумената.			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	Поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања		писмени испит	70
практична настава	10	усмени испт	
колоквијум-и			
истраживачки рад	20		

Студијски програм: Дефектологија, модул Превенција и третман поремећаја понашања, модул Сметње и поремећаји вида; Специјална едукација и рехабилитација особа са тешкоћама у менталном развоју			
Назив предмета: ОСНОВИ ПРИМЕЊЕНЕ ГЕНЕТИКЕ			
Наставник/наставници: Јасмина М. Максић			
Статус предмета: Изборни предмет више студијских програма			
Број ЕСПБ: 4			
Услов: положена Хумана генетика			
Циљ предмета Теоријско упознавање са могућностима примене досадашњих сазнања из генетике у дијагнози и превенцији генетичких болести; упознавање са основним принципима генетског саветовања; стицање знања о теоријским и практичним принципима популационе генетике; упознавање са основним принципима форензичке генетике.			
Исход предмета Оспособљеност студената за разумевање генетичке структуре популације и начина наслеђивања особина (болести), разумевање начина примене метода молекуларне генетике, као и оспособљавање за индивидуални или тимски рад са другим специјалностима – од генетског саветовалишта до прављења и реализације програма превенције.			
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> 1) Организација хуманог генома; 2) Структура и функција ДНК; 3) Принципи наслеђивања; 4) Принципи генетског саветовања; 5) Увод у популациону генетику (генетичка структура популације, генетичка равнотежа популације, генетичка варијабилност); 6) Основи форензичке генетике; 7) Етички, правни и социјални аспекти ДНК тестирања <i>Практична настава</i> 1) Генетички маркери (директни, индиректни); 2) Методе молекуларне генетике; 3) Примена метода молекуларне генетике у у дијагнози наследних болести; 4) Примена метода молекуларне генетике у пренаталној дијагнози; 5) Примена метода молекуларне генетике у форензици			
Литература Turnpenny, P., i Ellard, S. (2009). <i>Emeryjevi osnovi medicinske genetike</i> . Data Status. (prevod) Elord, S., & Stansfield, W. (2002). <i>Genetics – Theory and problems, fourth edition</i> . The McGraw-Hill Companies, Inc. Čulić, V., Pavelić, J., i Radman, M. (2016). <i>Genetičko informiranje u praksi</i> . Medicinska naklada. Radenović, S. (2012). <i>Bioetika i medicina</i> . Akademaska knjiga. Stojković, O. (2008). Forenzička genetika. U D. Dunjić i sar. (Ur.), <i>Ekspertizna medicina</i> (str. 293-347). ECPD.			
Број часова активне наставе		Теоријска настава: 2	Практична настава: 1
Методе извођења наставе Класична настава, презентације, видео презентације, дискусија			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	5	писмени испит	50
практична настава	5	усмени испт	
колоквијум-и	20		
семинар-и	20		

Студијски програм: Специјална едукација и рехабилитација особа са тешкоћама у менталном развоју; Дефектологија – модул Сензомоторичке сметње и поремећаји			
Назив предмета: РАЗВОЈНИ ПОРЕМЕЋАЈИ ПАЖЊЕ			
Наставник/наставници: Милица Г. Глигоровић			
Статус предмета: Изборни предмет више студијских програма			
Број ЕСПБ: 6			
Услов: нема			
Циљ предмета Упознавање студената са узроцима, појавним облицима и могућностима процене и третмана развојних поремећаја пажње.			
Исход предмета Овладавање знањима о узроцима, појавним облицима и могућностима процене и третмана развојних поремећаја пажње.			
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Развој и организација пажње; Дефиниција и класификација развојних поремећаја пажње; Етиологија развојних поремећаја пажње; Преваленција развојних поремећаја пажње; Појавни облици развојних поремећаја пажње; Могућности процене развојних поремећаја пажње; Могућности третмана развојних поремећаја пажње. <i>Практична настава</i> Практична примена инструмената за процену и метода третмана развојних поремећаја пажње.			
Литература Hughes, L., & Cooper, P. (2009). <i>Razumijevanje djece s ADHD sindromom i pružanje potpore</i> . Naklada Slap. Sternberg, R. J. (2005). Pažnja i svijest. U R. J. Sternberg, <i>Kognitivna psihologija</i> (str. 65-106). Naklada Slap.			
Број часова активне наставе		Теоријска настава: 2	Практична настава: 1
Методе извођења наставе Предавања и вежбе			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	10	писмени испит	45
практична настава	30	усмени испт	
колоквијум-и			
семинар-и	15		

Студијски програм: Специјална едукација и рехабилитација особа са тешкоћама у менталном развоју			
Назив предмета: РАДИОНИЧАРСКИ НАЧИН РАДА			
Наставник/наставници: Мирјана М. Јапунца-Милисављевић			
Статус предмета: Изборни предмет студијског програма			
Број ЕСПБ: 6			
Услов: нема			
Циљ предмета Циљ предмета је да студенти стекну теоријска и практична знања о радионичарском начину рада као и да се оспособе да стечена знања примене у пракси.			
Исход предмета Студенти ће моћи самостално да планирају, припремају и реализују радионичарски начин рада.			
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Радионичарски начин рада: терминолошка и методолошка појашњења; Важност примене радионичарског начина рада; Облици учења у радионичарском приступу; Фазе радионичарског начина рада; Радионичарске технике; Методолошки принципи радионичарског начина рада; Креативне радионице (драмске, песничке, ликовне,..); Едукативне радионице (превентивне, когнитивне, радионице за конструктивно решавање конфликта); Луткарске радионице; Метод рада са сценским луткама; Лутка као помоћно средство у социјално-интегративном смислу; Мапа понашања; Улога водитеља; Примена радионичарског начина рада у инклузивном одељењу; Значај и примена радионичарског начина рада код деце и одраслих са тешкоћама у менталном развоју, код деце и одраслих типичног развоја. <i>Практична настава</i> Обухвата практичну примену обрађених наставних садржаја у току теоријске наставе.			
Литература Јапунца-Милисављевић, М. (2008). <i>Методика наставе математике за децу ометену у интелектуалном развоју</i> . Универзитет у Београду - Факултет за специјалну едукацију и рехабилитацију. (одабрана поглавља стр. 134-144) Ковачевић, К., (2019). Kreativne radionice, promocije i izložbe u školskim bibliotekama kao vidovi razvijanja čitalačkih navika kod učenika osnovnih škola. <i>Bibliotekar</i> 61(2), 89-106 https://doi.org/10.18485/bibliotekar.2019.61.2.7 Dimitrijević, D. (2020). Radioničarski rad u nastavi u kontekstu podsticanja empatije. <i>Godišnjak za pedagogiju</i> , 6(1), 93-104. https://doi.org/10.46630/gped.1.2020.07 Milanović, M., i Maksimović, J. (2021). Primena radionica u prvom ciklusu obaveznog obrazovanja. <i>Pedagoška stvarnost</i> , LXVII(1), 41-51. https://doi.org/10.19090/ps.2021.1.41-51			
Број часова активне наставе		Теоријска настава: 2 часа недељно	Практична настава: 1 час недељно
Методе извођења наставе Предавања, вежбе, самостални задаци, демонстрације, мултимедија, интерактивна настава			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	5	писмени испит	
практична настава	20	усмени испт	55
колоквијум-и	20		
семинар-и			

Студијски програм: Специјална едукација и рехабилитација особа са тешкоћама у менталном развоју			
Назив предмета: СПЕЦИФИЧНЕ СМЕТЊЕ У УЧЕЊУ			
Наставник/наставници: Наташа С. Буха			
Статус предмета: Обавезни предмет студијског програма			
Број ЕСПБ: 5			
Услов: Положен испит из предмета Клиничка процена особа са тешкоћама у менталном развоју			
Циљ предмета Упознавање студената са особеностима деце са специфичним сметњама у учењу и њихово оспособљавање за примену одговарајућих метода процене и третмана.			
Исход предмета Овладавање информацијама о природи, начину испољавања и учесталости специфичних сметњи у учењу, карактеристикама различитих видова сметњи, њиховој процени и третману.			
Садржај предмета <i>Теоријска настава:</i> Појам и дефиниција специфичних сметњи у учењу; Преваленција и класификација специфичних сметњи у учењу; Узроци специфичних сметњи у учењу; Организација неуропсихичких функција код деце са специфичним сметњама у учењу; Индикатори сметњи у учењу у предшколском узрасту; Појавни облици специфичних сметњи у учењу; Процена и третман деце са специфичним сметњама у учењу. <i>Практична настава:</i> Детекција и процена деце са специфичним сметњама у учењу; Третман деце са специфичним сметњама у учењу.			
Литература Gligorović, M., Glumbić, N., Maćešić-Petrović, D., Kaljača, S., Brojčin, B., Japundža-Milisavljević, M., Radić-Šestić, M., Vujanić, E., Andrejević, D., Kašić, Z., i Golubović, S. (2005). Specifične smetnje u učenju kod dece mlađeg školskog uzrasta. U S. Golubović i grupa autora (Ur.), <i>Smetnje u razvoju kod dece mlađeg školskog uzrasta</i> (str. 415-514). Univerzitet u Beogradu – Defektološki fakultet. Buha, N., i Gligorović, M. (2015). Odnos postignuća na Akadija testu razvojnih sposobnosti i inteligencije kod dece mlađeg školskog uzrasta. <i>Specijalna edukacija i rehabilitacija</i> , 14(3), 265-284. doi: 10.5937/specedreh14-9271. Буха, Н., и Глигоровић, М. (2018). Компарација развојних способности деце из руралне и урбане средине. У М. Вуковић, и Г. Одовић (Ур.). <i>Методе процене у специјалној едукацији и рехабилитацији</i> (стр.17-24). Универзитет у Београду - Факултет за специјалну едукацију и рехабилитацију. Gligorović, M., i Buha, N. (2015). Razvojne sposobnosti i postignuća u oblastima srpskog jezika i matematike. <i>Specijalna edukacija i rehabilitacija</i> , 14(3), 319-344. doi: 10.5937/specedreh14-9277 Gligorović, M. (2010). Numeričke sposobnosti u detinjstvu. <i>Specijalna edukacija i rehabilitacija</i> , 9(1), 85-109. doi: 10.5937/specedreh14-9271. Глигоровић, М., Буха, Н., и Вучинић, В. (2019). Визуелне способности код деце старости од девет до једанаест година. <i>ТЕМЕ</i> , XLIII(1), 1-17. doi: 10.22190/ТЕМЕ181107005G. Ćordić, A., i Bojanin, S. (2011). <i>Opšta defektološka dijagnostika, treće izdanje</i> . Zavod za udžbenike i nastavna sredstva. (str. 93-116; 176-179). Lazarević, E. (2012). Disgrafične smetnje kod učenika. <i>Vaspitanje i obrazovanje</i> , XXXVII(2), 13-27. Gligorović, M., i Buha, N. (2012). Kvalitet rukopisa kod dece mlađeg školskog uzrasta. U M. Vantić Tanjić, i M. Nikolić (Ur.), <i>Zbornik radova III međunarodne naučno-stručne konferencije "Unapređenje kvalitete života djece i mladih"</i> (str. 111-118). Udruženje za podršku i kreativni razvoj djece i mladih, Univerzitet uTuzli, Edukacijsko -rehabilitacijski fakultet.			
Број часова активне наставе: 4		Теоријска настава: 2	Практична настава: 2
Методе извођења наставе: Предавања, вежбе, интерактивна настава			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	10	писмени испит	
практична настава	10	усмени испт	50
колоквијум-и	15		
семинар-и	15		

Студијски програм: Специјална едукација и рехабилитација особа са тешкоћама у менталном развоју			
Назив предмета: ИНКЛУЗИВНА ЕДУКАЦИЈА			
Наставник/наставници: Бранислав Б. Бројчин; Слободан М. Банковић			
Статус предмета: Обавезни предмет студијског програма			
Број ЕСПБ: 7			
Услов: нема			
Циљ предмета			
Циљ предмета је да се се студенти оспособе за рад у инклузивномобразовномокружењу, посебно с децом и ученицимасасметњама у развојукоја су делимично или у потпуностиукључена у редовнегрупе или одељења.			
Исход предмета			
Студенти ће разумети основне принципе инклузивног образовања. Они ће усарадњи с наставницима редовне наставе и породицама, подстицатисоцијалниразвоји прихваћеностдеце и ученика сасметњама у развоју. Поред тога, студенти ће бити у стању да прилагоде окружење, ресурсе, наставу и редовни наставни програм потребама и могућностима детета и ученика са сметњама у развоју. Такође, они ће поседовати знања потребна да пруже подршку деци/ученицима, родитељима и наставницима у инклузивном образовно-васпитном окружењу.			
Садржај предмета			
Теоријска настава			
Предмет обухвата знањакоја се односе на појам и дефиниције инклузије, искуства примене инклузивног образовања у различитим земљама, претпостављене предности, али и могућа ограничења укључивања деце и ученика с тешкоћама у развоју у редовно образовање. Пажња је усмерена и на ставове група од којих у великој мери зависи прихваћеност ове деце, а самим тим успех и исходи инклузивног образовања. У програм предмета је укључено и проучавање фактора који утичу на успех инклузивногобразовања, а наглашенаје потреба за тимским радом и сарадњом с породицом детета и ученика. Посебна пажња посвећена је организацији рада, прилагођавању курикулума и наставе, како с аспекта понашања и социјалне прихваћености, тако и с аспекта академскогнапретка.			
Практична настава			
На вежбама студенти врше прилагођавања конкретних наставних програма потребама одређеног детета. Исто тако, планирају и прилагођавају поједине наставне јединице за извођење у инклузивном окружењу.			
Литература			
Бројчин, Б. (2013). <i>Инклузивна едукација</i> . Факултет за специјалнуедукацију и рехабилитацију, ЦИДД. (стр. 9-223)			
Број часова активне наставе		Теоријска настава:	Практична настава:
		3 часа недељно	3 часа недељно
Методе извођења наставе			
Предавања, вежбе, самосталнизадаци, демонстрације, мултимедија, интерактивна настава			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	5	писмени испит	/
практична настава	25	усмени испт	40
колоквијум-и	30		/
семинар-и	/		/

Студијски програм: Специјална едукација и рехабилитација особа са тешкоћама у менталном развоју			
Назив предмета: МОДЕЛИ НАСТАВЕ И НАСТАВНЕ ТЕХНОЛОГИЈЕ КОД ИНТЕЛЕКТУАЛНО ОМЕТЕНЕ ДЕЦЕ			
Наставник/наставници: Маћешкић-Петровић С. Драгана			
Статус предмета: Обавезни предмет студијског програма			
Број ЕСПБ: 7			
Услов: нема			
Циљ предмета Стицање основних знања из методике наставе информатике и информатичког образовања примењеног код особа са тешкоћама у менталном развоју.			
Исход предмета Оспособљавање студената за примену информатичких технологија у припремању и практичном извођењу дијагностике, третмана, наставе и рехабилитације особа са тешкоћама у менталном развоју. Оспособљавање студената за процену и третман развојних могућности и постигнућа које се налазе у основи стицања знања код деце особа са тешкоћама у менталном развоју.			
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Неуролошке основе преноса информација, Употреба рачунара и деца са интелектуалним сметњама, кратак историјски преглед употребе рачунара у настави, Прилагођена технологија за децу ометену у развоју, Електронски рачунари у образовању, Историјско-методолошке основе информатичког образовања, Мултидисциплинарност методике информатичког образовања, Циљеви и задаци методике информатичког образовања, Организација и извођење информатичког образовања, Информатичко образовање у савременој настави, Основни чиниоци наставе у информатичком образовању, Информатичко образовање и интерактивно учење, Рачунарство и информатика, Базичне основе програма битних у методици информатичког образовања за децу ометену у интелектуалном развоју. <i>Практична настава Вежбе</i> –упознавање и практично овладавање компјутерима у едукацији и рехабилитацији.			
Литература Маћешкић-Петровић, Д. (2008). <i>Примена рачунара у едукацији и рехабилитацији код деце са интелектуалном ометеношћу</i> . Универзитет у Београду – Факултет за специјалну едукацију и рехабилитацију. Башић, А., Маћешкић Петровић, Д., Здравковић, Р., Ковачевић, Ј., Гајић, А., и Арсић, Б. (2020.). Употреба асистивне технологије у служби стицања знања код особа са поремећајима из спектра аутизма. У В. Катић (Ур.), <i>XXVI Скуп трендови развоја: “иновације у модерном образовању”</i> (242-245). Универзитет у Новом Саду и Факултет техничких наука Нови Сад. Маћешкић Петровић, Д., Ковачевић, Ј., Башић, А., Гајић, А., Арсић, Б., и Здравковић, Р. (2020.). Значај информационих технологија у модерном високошколском образовању. У В. Катић (Ур.), <i>XXVI Скуп трендови развоја: “иновације у модерном образовању”</i> (стр. 121-124). Универзитет у Новом Саду и Факултет техничких наука Нови Сад. Maćešić Petrović, D., Kovačević, J., i Pantović, A. (2019.). Značaj informacionih tehnologija u obrazovnom ambijentu Univerziteta u Beogradu. U V. Katić (Ur.), <i>XXV Skup trendovi razvoja, kvalitet visokog obrazovanja – TREND</i> (str. 121-124). Univerzitet u Novom Sadu, Fakultet tehničkih nauka.			
Број часова активне наставе		Теоријска настава: 3	
Методе извођења наставе Предавања, вежбе, интернет, мултимедија, интерактивна настава, видео презентација, самостални задаци, демонстрација.			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	5	писмени испит	55
практична настава	10	усмени испт	-
колоквијум-и	30		
семинар-и	-		

Студијски програм: Специјална едукација и рехабилитација особа са тешкоћама у менталном развоју			
Назив предмета: ПРОФЕСИОНАЛНО И РАДНО ОСПОСОБЉАВАЊЕ ОСОБА СА ТЕШКОЋАМА У МЕНТАЛНОМ РАЗВОЈУ			
Наставник/наставници: Биљана З. Милановић-Доброта			
Статус предмета: Обавезни предмет студијског програма			
Број ЕСПБ: 6			
Услов: нема			
Циљ предмета Циљ предмета је да оспособи студенте основних академских студија у спровођењу свих фаза професионалне рехабилитације особа са тешкоћама у менталном развоју			
Исход предмета Савладавањем наставног програма студенти су оспособљени да критички сагледају комплексност професионалне рехабилитације и социјалне интеграције особа са тешкоћама у менталном развоју и да интегрисана знања активно примене у пракси.			
Садржај предмета <i>Теоријска настава:</i> Професионална рехабилитација особа са тешкоћама у менталном развоју (терминолошко одређење, циљеви, задаци и фазе); Каријерно вођење и саветовање; Транзиција и транзиционо планирање у професионалној рехабилитацији; Професионална оријентација и усмеравање (дефиниција, циљ, задаци и савремени концепт); Фазе професионалне оријентације – професионално просвећивање и информисање, саветовање и евалуација; Примарна транзиција; Фазе примарне транзиције; Професионално оспособљавање; Практична настава; Евалуација професионалног оспособљавања; Професионално оспособљавање одраслих особа са ТМР (преквалификација и доквалификација); Запошљавање (дефиниција и модели запошљавања-сегрегациони и интегрисани); Незапосленост. <i>Практична настава:</i> Концептуалне основе у раду са адолесцентима и одраслим особама са ТМР; Теорије професионалног избора; Тимски рад и улога дефектолога у професионалној рехабилитацији особа са ТМР; Методе и инструменти за процену професионалних интересовања, жеља и афинитета; „Средња занатска школа“ Београд“, посета; Групна дискусија о резултатима студентских процена ученика са ИО; Презентација видео записа			
Литература Radić Šestić, M., i Milanović Dobrota, B. (2016). <i>Profesionalno i radno osposobljavanje osoba sa intelektualnom ometenošću</i> . Univerzitet u Beogradu, Fakultet za specijalnu edukaciju i rehabilitaciju. (odabrana poglavlja str. 9-28; 41-133; 144-155; 165-180); Милановић-Доброта, Б., и Радовановић, В. (2016). Основна школа и деца са развојним сметњама – транзициони изазови, проблеми и могућности превазилажења. У А. Југовић, М. Јапунца-Милисављевић, и А. Грбовић (Ур.), <i>Социјална инклузија деце са развојним сметњама и проблемима у понашању, Зборник радова</i> , (стр. 21-31). Универзитет у Београду – Факултет за специјалну едукацију и рехабилитацију. Милановић-Доброта, Б., и Одовић, Г. (2018). Пиктографска процена професионалних интересовања особа са тешкоћама у менталном развоју. У М. Вуковић, и Г. Одовић (Ур.). <i>Методe процене у специјалној едукацији и рехабилитацији</i> (стр.195-202). Универзитет у Београду – Факултет за специјалну едукацију и рехабилитацију. Milanović-Dobrota, B. & Radić-Šestić, M. (2017). Radna angažovanost srednjoškolaca na praktičnoj nastavi. <i>Nastava i vaspitanje</i> , 66(1), 67-82. doi: 10.5937/nasvas1701067M Radić Šestic, M., Radovanović, V., Milanović Dobrota, B., Slavkovic, S., i Langović-Milićević, A. (2013). General and special education teachers' relations within teamwork in inclusive education: socio-demographic characteristics. <i>South African Journal of Education</i> , 33(3), 1-15 doi: 10.15700/201503070733 Закон о професионалној рехабилитацији и запошљавању особа са инвалидитетом, Сл. гласник РС, 36/2009 и 32/2013.			
Број часова активне наставе	Теоријска настава: 2 часа недељно	Практична настава: 2 часа недељно	
Методe извођења наставе Предавања, вежбе, интерактивна настава, рад у групи, презентације			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	10	писмени испит	/
практична настава	10	усмени испит	50
колоквијум-и	20		/
семинар-и	10		/

Студијски програм: Специјална едукација и рехабилитација особа са тешкоћама у менталном развоју			
Назив предмета: МЕТОДОЛОГИЈА ИЗРАДЕ ИНДИВИДУАЛНИХ ОБРАЗОВНИХ ПЛАНОВА			
Наставник/наставници: Бранислав Б.Бројчин; Слободан М. Банковић			
Статус предмета: Обавезни предмет студијског програма			
Број ЕСПБ: 5			
Услов: нема			
Циљ предмета Циљ предмета је да се студенти оспособе за учешће у изради, примени, праћењу, евалуацији и ревизији ИОП-а.			
Исход предмета Суденти ће бити компетентни чланови тимова за пружање подршке детету или ученику, а уколико буде потребно и водити њихов рад. Исто тако, они ће бити у стању да пруже помоћ и савете у вези са овом материјом родитељима, наставницима и другим стручњацима укљученим у развој и реализацију ИОП-а.			
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Предмет обухвата знања која се тичу сврхе, садржаја, израде, имплементације, праћења, евалуације и ревизије ИОП-а. Програмом су обухваћена полазишта при изради ИОП-а, као и процедуре које претходе изради ИОП-а. Предмет разматра и питања која се тичу рада интерресорне комисије, сарадње у тиму, као и улога и одговорности чланова тима за пружање подршке. <i>Практична настава</i> На вежбама студенти презентују и анализирају ИОП-е које су креирали за одређену децу, на основу процене њихових снага и потреба, као и начине на које ће пратити и евалуирати овај план.			
Литература Мрше, С., и Јеротијевић, М. (2012). <i>Приручник за планирање и писање индивидуалног образовног плана</i> . Министарство просвете, науке и технолошког развоја Републике Србије. Правилник о ближим упутствима за утврђивање права на индивидуални образовни план, његову примену и вредновање (2018). <i>Службени гласник РС, 74/2018-58</i> . Правилник о критеријумима и стандардима пружања додатне подршке у образовању деце, ученика и одраслих са сметњама у развоју и инвалидитетом у васпитној групи, односно другој школи и породици (2018). <i>Службени гласник РС,70/2018</i>			
Број часова активне наставе		Теоријска настава: 2 часа недељно	Практична настава: 1 часа недељно
Методе извођења наставе Предавања, вежбе, самостални задаци, демонстрације, мултимедија, интерактивна настава			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испи	поена
активност у току предавања	5	писмени испит	/
практична настава	25	усмени испт	40
колоквијум-и	30		/
семинар-и	/		/

Студијски програм: Специјална едукација и рехабилитација особа са тешкоћама у менталном развоју			
Назив предмета: МЕТОДИКА НАСТАВЕ МАТЕМАТИКЕ ЗА УЧЕНИКЕ ОМЕТЕНЕ У ИНТЕЛЕКТУАЛНОМ РАЗВОЈУ			
Наставник/наставници: Мирјана М. Јапунца-Милисављевић			
Статус предмета: Обавезни предмет студијског програма			
Број ЕСПБ: 6			
Услов: нема			
Циљ предмета Циљ предмета односи се на оспособљавање студената за планирање, припремање, реализацију и евалуацију наставе Математике у односу на индивидуалне способности ученика са тешкоћама у интелектуалном развоју, као и рехабилитацију когнитивних способности које се налазе у основи усвајања математичких знања.			
Исход предмета Студенти ће бити оспособљени за самостално припремање и практичну реализацију наставе математике за ученике са тешкоћама у интелектуалном развоју у складу са различитим облицима и нивоима организације наставе.			
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Предмет, дефиниција, примена математике; Развој мишљења код деце (Пијажеова, Брунерова теорија, Еблијева оперативна метода, Руска школа развоја); Когнитивне функције које се налазе у основи усвајања математичких знања код ученика са тешкоћама у интелектуалном развоју; Специјални едукатор и рехабилитатор; Просторно уређење учионице за час математике; Мотиви и мотивација; Процена спремности детета за усвајање садржаја математике; Елементарни математички појмови; Предматематичке и математичке вештине; Методски приступ формирању појмова бројева, релација и операција на њима; Методска обрада геометријских наставних садржаја, и усвајања мера и мерења код ученика са тешкоћама у интелектуалном развоју; Математички језик и текстуални задаци; Математичка тескоба; Математичка личност ученика; Праћење и оцењивање рада и успеха ученика с интелектуалном ометеношћу у настави математике. <i>Практична настава</i> Обухвата практичну примену наставних садржаја обрађених у току теоријске наставе.			
Литература Јапунџа-Милисављевић, М. (2018). <i>Математички концепти – тешкоће и изазови</i> . Универзитет у Београду – Факултет за специјалну едукацију и рехабилитацију. Јапунџа-Милисављевић, М. (2008). <i>Методика наставе математике за децу ометену у интелектуалном развоју</i> . Универзитет у Београду - Факултет за специјалну едукацију и рехабилитацију. (стр. 11-122; 148-225)			
Број часова активне наставе		Теоријска настава: 3 часа недељно	Практична настава: 3 часа недељно
Методе извођења наставе Предавања, вежбе, самостални задаци, демонстрације, мултимедија, интерактивна настава			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	5	писмени испит	55
практична настава	20	усмени испт	
колоквијум-и	20		
семинар-и			

Студијски програм: Специјална едукација и рехабилитација особа са тешкоћама у менталном развоју			
Назив предмета: МЕТОДСКИ ПРИСТУПИ ФОРМИРАЊУ ПОЈМОВА О ПРИРОДНОМ И ДРУШТВЕНОМ ОКРУЖЕЊУ КОД ОСОБА СА ТЕШКОЋАМА У МЕНТАЛНОМ РАЗВОЈУ			
Наставник/наставници: Маћешић-Петровић С. Драгана			
Статус предмета: Обавезни предмет студијског програма			
Број ЕСПБ: 6			
Услов: нема			
Циљ предмета Упознавање студената са основним аспектима развоја и функционисања особа са тешкоћама у менталном развоју, методичким упутства за реализацију садржаја природног и друштвеног окружења код особа са тешкоћама у менталном развоју.			
Исход предмета Да се студенти оспособе за самостално извођење методских поступака и процедура из области природног и друштвеног окружења као и за примену различитих метода у области природног и друштвеног окружења код особа са тешкоћама у менталном развоју.			
Садржај предмета <i>Теоријска настава:</i> Први део – специфичности сазнајног функционисања особа са тешкоћама у менталном функционисању Други део – општи проблеми методике као научне дисциплине; Трећи део – методски приступ едукацији и иновације у едукацији и формирању појмова природног и друштвеног окружења код особа са тешкоћама у менталном функционисању. <i>Практична настава:</i> оспособљавање за извођење традиционланих и иновативних модела едукације особа са тешкоћама у менталном функционисању.			
Литература Маћешић-Петровић, Д. (2006). <i>Настава и сазнајне специфичности деце с лаком менталном ретардацијом</i> . Центар за издавачку делатност и Факултет за специјалну едукацију и рехабилитацију. Letina, A., i Ištvanic, M. (2017). Kompetencije budućih učitelja za primjenu mentalnih mapa u nastavi prirode i društva. <i>Napredak: časopis za pedagogijsku teoriju i praksu</i> , 158(1-2), 99-122. Letina, A., (2016). Efikasnost istraživački usmjerene nastave Prirode i društva u razvoju prirodnoznanstvene kompetencije učenika. <i>Croatian Journal of Education: Hrvatski časopis za odgoj i obrazovanje</i> , 18(3), 665-696. Башић, А., Маћешић Петровић, Д., Арсић, Б. и Гагић, А. (2020). Задовољство родитеља деце са посебном образовном подршком онлајн наставом за време трајања ванредног стања услед пандемије Корона вируса. У Б. Јаблан (Ур), <i>Инклузија деце са сметњама у развоју</i> (стр.133-140). Универзитет у Београду - Факултет за специјалну едукацију и рехабилитацију.			
Број часова активне наставе		Теоријска настава: 3	Практична настава: 3
Методе извођења наставе Предавања, вежбе, интернет, мултимедија, интерактивна настава, видео презентација, самостални задаци, демонстрација.			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	5	писмени испит	55
практична настава	10	усмени испт	-
колоквијум-и	30		
семинар-и	-		

Студијски програм: Специјална едукација и рехабилитација особа са тешкоћама у менталном развоју			
Назив предмета: РЕХАБИЛИТАЦИЈА ОСОБА СА АУТИЗМОМ			
Наставник/наставници: Ненад П. Глумбић, Мирјана В. Ђорђевић			
Статус предмета: Обавезни предмет студијског програма			
Број ЕСПБ: 5			
Услов: нема			
Циљ предмета Циљ наставе овог предмета је да студенте упозна са променама клиничке слике аутизма током одрастања, потребама и изазовима са којима се суочавају ове особе након детињства, индикаторима исхода, као и да их оспособи за пружање подршке адолесцентима и одраслим особама са аутизмом.			
Исход предмета Од студената ће се очекивати да буду способни да разумеју и интерпретирају различите манифестације поремећаја код особа са аутизмом различитог пола и у различитим периодима живота, као и да одаберу прикладне опције подршке у оквиру образовања, становања, сексуалности и запошљавања адолесцената и одраслих особа са аутизмом.			
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Подршка адолесцентима са аутизмом. Женски аутистички фенотип. Агресија и самоповређивање. Кризне ситуације. Сексуалност особа са аутизмом. Виктимизација особа са аутизмом. Аутизам у адултном периоду. Постсекундарна едукација особа са аутизмом. Запошљавање особа са аутизмом. Становање особа са аутизмом. Живот у заједници особа са аутизмом. Нормативни исходи и квалитет живота особа са аутизмом. Неуродиверзитет. Индикатори исхода. Морталитет особа са аутизмом. <i>Практична настава</i> Организовање индивидуалног и групног рада са адолесцентима и одраслим особама са аутизмом. Утврђивање њихових индивидуалних потреба и креирање предлога интервенција у циљу унапређења њихове независности, могућности доношења одлука и вршења избора. Евалуација спроведених интервенција.			
Литература Glumbić, N. (2009). <i>Odrasle osobe sa autizmom</i> . Univerzitet u Beogradu – Fakultet za specijalnu edukaciju i rehabilitaciju. Howlin, P. (2021). Adults with Autism: Changes in Understanding Since DSM-111. <i>Journal of Autism and Developmental Disorders</i> , 1-18. https://doi.org/10.1007/s10803-020-04847-z			
Број часова активне наставе		Теоријска настава: 2	Практична настава: 2
Методe извођења наставе: предавања, вежбе, интерактивна настава			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања		писмени испит	
практична настава	5	усмени испит	55
колоквијум-и	40		
семинар-и			

Студијски програм: Специјална едукација и рехабилитација особа са тешкоћама у менталном развоју			
Назив предмета: РЕЕДУКАЦИЈА ПСИХОМОТОРИКЕ			
Наставник/наставници: Маћешић-Петровић С. Драгана			
Статус предмета: Изборни предмет више студијских програма			
Број ЕСПБ: 5			
Услов: нема			
Циљ предмета Стицање основних знања из развојне неуропсихологије у функцији овладавања, разумевања и примене метода реедукације психомоторике код особа са тешкоћама у развоју.			
Исход предмета Оспособљавање студената за припрему и практично извођење дијагностике у контексту примене реедукације психомоторике у третману, едукацији и рехабилитацији особа са тешкоћама у развоју. Оспособљавање студената за процену и третман развојних могућности и постигнућа које се налазе у основи стицања знања код особа са тешкоћама у развоју.			
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Општи концептуалн и оквири; могућности импликације и синтезе различитих методских приступа у имплементацији метода реедукације психомоторике; формирање метода–историјат; опис метода; реедукација психомоторике– суштина метода; основни принципи реедукације психомоторике; психофизиолошки аспекти реедукације психомоторике; покрет- развој и фазе развоја покрета; класификација покрета–општи осврт на врсте покрета; покрети, моторика vs. простор; реедукација психомоторике–важност и значај; сазнајни систем–три конститутивне области; социјални развој и функционисање– понашање; општа дефектолошка обрада; садржаји обраде; терапијски поступци реедукације психомоторике– иновације у приступу; третман покретом као психотерапијска и неуропсихолошко-рехабилитациона метода у нашој средини; монтезори метод и реедукација психомоторике могућности примене монтезори материјала у реедукацији психомоторике; терапија покретом–инострана искуства; терапија покретом– дефиниција сврха–циљ; опис–порекло; аутизам терапија покретом. <i>Практична настава Вежбе</i> – теоријско и практично овладавање извођењем метода реедукације психомоторике.			
Литература Маћешић Петровић, Д. (2014). <i>Методски приступи рехабилитације особа са тешкоћама у менталном функционисању</i> . Центар за издавачку делатност и Факултет за специјалну едукацију и рехабилитацију. Повше-Ивкић, В., и Говедарица, Т. (2000). <i>Практикум опште дефектолошке дијагностике</i> . ИМЗ. Lazić, S., Matović, M., & Velišek-Braško, O. (2019). Integration of movements in methodical activities of students of a pre-school teacher college. <i>TIMS. Acta</i> , 13(1), 27-36. https://doi.org/10.5937/timsact13-20421 Bojanin, S. (2017). О putevima oljuđenja ili hominizacije. <i>Psihijatrija danas</i> 49(2), 107-123.			
Број часова активне наставе		Теоријска настава: 2	
		Практична настава: 1	
Методе извођења наставе Предавања, вежбе, интернет, мултимедија, интерактивна настава, видео презентација, самостални задаци, демонстрација.			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	5	писмени испит	55
практична настава	10	усмени испт	-
колоквијум-и	30		
семинар-и	-		

Студијски програм: Специјална едукација и рехабилитација особа са тешкоћама у менталном развоју			
Назив предмета: ТЕХНОЛОГИЈА МАТЕРИЈАЛА И ЗАНИМАЊА СА МЕТОДИКОМ НАСТАВЕ У СРЕДЊОЈ ШКОЛИ			
Наставник/наставници: Мирјана М. Филиповић			
Статус предмета: Изборни предмет студијског програма			
Број ЕСПБ: 5			
Услов: нема			
Циљ предмета: Стицање фундаменталних знања из области технологије материјала. У оквиру овог предмета изучавање се добијање, обликовање, обрада, структура, својства и примена, материјала у различитим подручјима рада.			
Исход предмета: Знања стечена у оквиру овог предмета помоћи ће студентима, будућим дипломираним дефектолозима у раду у стручним школама.			
Садржај предмета <i>Теоријска настава:</i> Подела материјала. Основна својства (хемијска, физичка, механичка и технолошка). Метални материјали. Челици. Гвожђа. Обојени метали и легуре. Керамички материјали (структура и својства). Стакло. Изолациони материјали. Полимерни материјали (структура, својства и прерада). Папир (сировине за производњу, хемијски састав и структура влакана дрвета, производња папира). Текстил и кожа (структура, својства и употреба). Земљиште (састав, особине, обрада). Пољопривредна техника. Прехрамбена технологија. Дрво и производи од дрвета. Класификација поступака обликовања и обраде. Обрада материјала (ливење, спајање, стругање, рендање, брушење, глачање, термичка обрада). Заштита на раду. <i>Практична настава:</i> Практичне вежбе из области обрађених у току теоријског дела наставе.			
Литература Прокић-Цветковић, Р., и Поповић, О. (2012). Машински материјали 1. Универзитет у Београду – Машински факултет Седмак, А., Шијачки-Жеравчић, В., и Милосављевић, А. (2007). <i>Машински материјали</i> . Завод за уџбенике и наставна средства. (стр. 7-52; 84-133) Алексић, Р., Јовановић, С., и Мијин, Д. (2005). <i>Технологија графичког материјала</i> . Завод за уџбенике и наставна средства. (стр. 56-98) Шкундрић, П., Костић, М., Медовић, А., Михаиловић, Т., Асановић, К., и Сретковић, Јб. (2008). <i>Текстилни материјали</i> , ТМФ, Београд М. Миливојевић, М., Ђорђевић, В., Бугарски, Б., и Недовић, В. (2013). <i>Биопроектно инжењерство</i> , Академска Мисао, Београд.			
Број часова активне наставе		Теоријска настава: 2	Практична настава: 1
Методе извођења наставе. Предавања, вежбе, интерактивна настава, групна дискусија			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	10	писмени испит	50
практична настава	20	усмени испит	
колоквијум-и	20		
семинар-и			

Студијски програм: Специјална едукација и рехабилитација особа са тешкоћама у менталном развоју			
Назив предмета: ПЛАНИРАЊЕ И ПРОГРАМИРАЊЕ ЗАПОШЉАВАЊА ОСОБА СА ИНТЕЛЕКТУАЛНОМ ОМЕТЕНОШЋУ			
Наставник/наставници: Биљана З. Милановић-Доброта			
Статус предмета: Изборни предмет студијског програма			
Број ЕСПБ: 5			
Услов: нема			
Циљ предмета: Циљ предмета је да се студенти основних академских студија оспособе за активно учествовање у процесу планирања запошљавања особа са интелектуалном ометеношћу– у процени радних потенцијала и баријера, креирању и спровођењу програма запошљавања, задржавања посла и одласка у пензију			
Исход предмета Савладавањем наставног програма студенти су оспособљени за активно учествовање у раду стручних тимова за планирање и програмирање процеса запошљавања особа са интелектуалном ометеношћу			
Садржај предмета <i>Теоријска настава:</i> Савремени трендови у запошљавању особа са ИО; Транзиција-Секундарно транзиционо планирање; Индивидуални транзициони план; Индивидуални и индивидуализовани план запошљавања; Вештине тражења посла; Професионална селекција; Инклузивна радна средина; Модели и субмодели интегрисаног запошљавања (Социјално предузеће; Запошљавање уз подршку, Прилагођено запошљавање; Самозапошљавање); Радна мотивација; Задовољство послом; Адаптација радног места; Услови рада и радне средине; Терцијарна транзиција (старење и пензионисање). <i>Практична настава:</i> Методе стручне евалуације; Израда Индивидуалног транзиционог плана; „Средња занатска школа", Београд; Личне и социо-културне баријере у запошљавању особа са ИО; Сарадња породице у планирању запошљавања; Гостовање представника Националне службе за запошљавање; Процена услова рада и адаптације радног места; Асистивна технологија на радном месту; Презентације видео записа. Група дискусија.			
Литература Radić Šestić, M., i Milanović Dobrota, B. (2016). <i>Profesionalno i radno osposobljavanje osoba sa intelektualnom ometenošću</i> . Univerzitet u Beogradu, Fakultet za specijalnu edukaciju i rehabilitaciju (odabrana poglavlja: str. 28-39; 135-142; 155-165; 182-222) Milanović-Dobrota, B. (2018). Barijere u zapošljavanju osoba sa intelektualnom ometenošću – percepcija poslodavaca. <i>Specijalna edukacija i rehabilitacija</i> , 17(2), 189-212. https://doi.org/10.5937/specedreh17-16987 Милановић-Доброта, Б., Одовић, Г., Ђурић-Здравковић, А., и Јапунца-Милисављевић, М. (2019). Базични концепт запошљавања уз подршку. У Ф. Еминовић, и Ј. Максић (Ур.), <i>Едукативна и рехабилитациона подршка детету, породици и институцији</i> . Зборник радова, (стр.113-117). Универзитет у Београду – Факултет за специјалну едукацију и рехабилитацију, Милановић-Доброта, Б., и Радић-Шестић, М. (2012). Социодемографске карактеристике незапослених особа са интелектуалном ометеношћу, <i>Социјална мисао</i> , 19(3), 119-133; Šestić-Radić, M., Gligorović, M., Vučinić, V., i Milanović-Dobrota, B. (2011). Nezaposlenost mladih/stavovi srednjoškolaca prema traženju posla. <i>Specijalna edukacija i rehabilitacija</i> , 10(3), 445-465; Milanović-Dobrota, B., i Radić-Šestić, M. (2011). Odnos mladih sa ometenošću prema traženju posla. U <i>Unapređenje kvalitete života djece i mladih – II međunarodna naučno-stručna konferencija</i> (str. 423-432). Univerzitet u Tuzli, Edukacijsko-rehabilitacijski fakultet, Udruženje za podršku i kreativni razvoj djece i mladih. Радић-Шестић, М., и Жигић, В. (2006). <i>Услови рада и радне средине</i> . Универзитет у Београду - Факултет за специјалну едукацију и рехабилитацију.			
Број часова активне наставе		Теоријска настава:2	
		Практична настава:1	
Методе извођења наставе: Предавања, вежбе, интерактивна настава, групна дискусија			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	5	писмени испит	50
практична настава	10	усмени испт	
колоквијум-и	20		
семинар-и	15		

Студијски програм: Дефектологија, модул Превенција и третман поремећаја понашања, модул Сметње и поремећаји вида, модул Сензомоторичке сметње и поремећаји; Специјална едукација и рехабилитација особа са тешкоћама у менталном развоју; Логопедија			
Назив предмета: МЕДИЈИ И ДРУШТВЕНЕ ДЕВИЈАЦИЈЕ			
Наставник: Александар Л. Југовић			
Статус предмета: Изборни предмет више студијских програма			
Број ЕСПБ: 5			
Услов: нема			
Циљ предмета: Студенти треба да разумеју: појам и карактер медија и медијских садржаја; карактеристике дигиталног окружења; културни, политички и социјални контекст медија; како медији представљају друштвене девијације и социјалне различитости; везу између медијских садржаја и утицаја медија на испољавање девијантних понашања; слику медија о институцијама социјалне контроле; феномен зависности од медија; друштвене девијације у cyber простору; могућности употребе медија у превенцији друштвених девијација; употребу метода истраживања медијских садржаја и ефеката.			
Исход предмета: Студенти треба да науче како да критички „читају“ деловање медија и да буду оспособљени за декодирање и селектовање медијских садржаја и информација. Они треба да унапреде ниво сопствене медијске писмености, а посебно да науче да препознају негативне и позитивне ефекте медијских садржаја на понашања људи. Студенти треба да овладају употребом медија у превенцији девијантних понашања и cyber девијација.			
Садржај предмета <i>Теоријска настава:</i> 1. Појам и обележја комуникације и масмедија. 2. Врсте, развој и карактеристике медија. 3. Основни приступи у проучавању медија. 4. Употреба медија: медијска писменост. 5. Општи ефекти медија. 6. Утицај медија на антисоцијална и просоцијална понашања. 7. Непосредни и дугорочни утицаји изложености насиљу у медијима. 8. Медији и тело. 9. Медији и криминал. 10. Медијске конструкције зависничких понашања и менталних болести. 11. Медији и суицид. 12. Медијске конструкције тоталних институција. 13. Дигитално окружење и људска понашања. 14. Cyber девијације 1: cyber криминал, дејча порнографија, cyber прогањање. 15. Cyber девијације 2: електронско вршњачко насиље и зависност од интернета. <i>Практична настава:</i> 1. Анализа карактеристика масовних медија. 2. Специфичности телевизије као медија. 3. Концепти у анализи медија и примена методе анализе садржаја медија. 4. Индивидуални развој медијске писмености. 5. Анализа врста медијских утицаја. 6. Методе истраживања медијских ефеката. 7. Хипотезе о деловању медија. 8. Анализа извештавања медија о друштвено осетљивим групама. 9. Студије случаја феномена моралне панике. 10. Анализа одабраних играних филмова о зависностима од ПАС. 11. Употреба медија у превенцији суицидалних понашања. 12. Медијске слике затвора. 13. Разговор о утицају дигиталних медија на човеков идентитет. 14. Анализа облика испољавања cyber криминала. 15. Индикатори за процену интернет зависности.			
Литература Југовић, А., и Богетић, Д. (2018). Медијске конструкције затвора. <i>Социологија</i> , 60(4), 770-782. Југовић, А., & Bogetić, D. (2017). The media and crime: from sensationalism to moral panic. In I. Stevanović, O. Pavićević (Eds.), <i>International scientific thematic conference “Judiciary and Media”</i> (pp. 101-113). Institut za kriminološka i sociološka istraživanja. Југовић, А., и Богетић, Д. (2017). Значај и улога медија у превенцији суицидалних понашања. У А. Југовић, Б. Поповић-Ћитић, и С. Илић (Ур.), <i>Превенција развојних сметњи и проблема у понашању</i> (стр. 173-183). Универзитет у Београду – Факултет за специјалну едукацију и рехабилитацију. Кузмановић, Д., Лајовић, Б., Грујић, С., и Меденица, Г. (2016). <i>Дигитално насиље – превенција и реаговање</i> . Министарство просвете, науке и технолошког развоја Републике Србије и Педагошко друштво Србије (стр. 13-21; 25-27; 32-34). Југовић, А. (2014). <i>Записи из аномије</i> . Институт за криминолошка и социолошка истраживања. (стр. 238-244; 245-250). Џајлс, Д. (2011). <i>Психологија медија</i> . КЛИО. (стр. 21-34; 39-65; 88-104; 203-214) Потер, Џ. (2011). <i>Медијска писменост</i> . КЛИО. (стр. 36-56; 125-143; 147-161; 455-474) Коковић, Д. (2007). <i>Друштво и медијски изазови: увод у социологију масовних комуникација</i> . Универзитет у Новом Саду – Филозофски факултет. (стр. 19-30; стр. 69-92).			
Број часова активне наставе		Теоријска настава: 2	
		Практична настава: 1	
Методе извођења наставе Видео презентације, интерактивна настава, дискусионе групе, рад у малим групама, квиз, коришћење едукативног видео материјала, консултације кроз индивидуални менторски рад и е-мејл комуникацију са наставником.			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	10	писмени испит	60
практична настава		усмени испит	
колоквијум-и	30		
семинар-и			

Студијски програми: Логопедија, Специјална едукација и рехабилитација особа са тешкоћама у менталном развоју, Дефектологија: модули Моторичке сметње и поремећаји, Превенција и третман поремећаја понашања, Сензомоторичке сметње и поремећаји			
Назив предмета: ПОРОДИЧНА ПЕДАГОГИЈА			
Наставник: Марија М. Јелић			
Статус предмета: изборни			
Број ЕСПБ: 5			
Услов: нема услова			
Циљ предмета Стицање теоријских знања из области породичног васпитања; развијање знања и вештина потребних за истраживање васпитања у породици; оспособљавање за пружање професионалне подршке и помоћи породици у остваривању њене васпитне улоге.			
Исход предмета Оспособљеност студената за разумевање породичне подршке деци и младима са тешкоћама у развоју.			
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Појам, предмет и задаци породичне педагогије. Васпитање као породични феномен. Предмет и подручја истраживања породичне педагогије. Функције породице и васпитање деце у породици (компоненте васпитања). Теорије породичног васпитања. Протективни и ризични фактори који утичу на развој и васпитање детета у породици. Поступци родитеља и карактеристике породица деце са тешкоћама у развоју и проблемима у понашању. Васпитни стилови родитеља. Модели васпитног односа родитељ - дете. Принципи у породичном васпитању. Методе и средства у породичном васпитању. Методе и технике у раду са породицом. Циљеви, принципи и облици сарадње породице и школе. <i>Практична настава</i> Практичне вежбе, семинари и дискусије о различитим аспектима породичног васпитања.			
Литература Вилотијевић, Н., и Вилотијевић, Г. (2014). <i>Породична педагогија</i> . Висока школа струковних студија за васпитаче „Михајло Павлов“ – Вршац. (224 стр.) Јелић, М., и Стојковић, И. (2016). Породица и интелектуалне способности адолесцената као чиниоци њиховог просоцијалног понашања. <i>Зборник института за педагошка истраживања</i> , 48(1), 48-69. https://doi: 10.2298/ZIP1601048J			
Број часова активне наставе:		Теоријска настава: 2	Практична настава: 1
Методе извођења наставе Класична настава, презентације, дебате о појединим темама.			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	Поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	10	писмени испит	60
колоквијуми	20		
Семинари	10		

Студијски програм: Специјална едукација и рехабилитација особа са тешкоћама у менталном развоју			
Назив предмета: Стручна пракса основних академских студија			
Наставник/наставници: Слободан М. Банковић; Бранислав Б. Бројчин; Наташа С. Буха; Милица Г. Глигоровић; Ненад П. Глумић; Бојан З. Дучић; Мирјана В. Ђорђевић; Александра А. Ђурић-Здравковић; Мирјана М. Јапунца-Милисављевић; Светлана С. Каљача; Драгана С. Маћешкић-Петровић			
Статус предмета: Обавезани предмет студијског програма			
Број ЕСПБ: 3			
Услов: Реализоване предиспитне обавезе из стручно-апликативних и научно-стручних предмета треће и четврте године основних академских студија.			
Циљ предмета: Стицање знања и вештина из области ране интервенције, васпитања особа са поремећајима у менталном развоју различитог календарског узраста (од предшколског до адолесцентног узраста) и нивоа интелектуалне ометености. Стицање знања и вештина из области клиничке процене и третмана особа са тешкоћама у менталном развоју и деце са сметњама у учењу. Стицање знања и вештина из области едукације ученика са тешкоћама у менталном развоју (реализације наставе вештина, српског језика, математике, формирања појмова о природном и друштвеном окружењу, пружање подршке деци и ученицима са сметњама у развоју у инклузивном образовном окружењу). Стицање знања и вештина из области пружања подршке адолесцентима и одраслим особама са аутизмом.			
Исход предмета: Студент ће бити оспособљен за: (1) процену нивоа развојног функционисања ризико-деце предшколског узраста; примену адекватних техника ране стимулације; примену интервенција подршке за развој социјалних и практичних животних вештина код деце и младих са тежим облицима интелектуалне ометености; (2) примену метода и техника процене и третмана когнитивних способности, адаптивних и академских вештина код особа са различитим видовима и нивоима тешкоћа у менталном развоју и деце са сметњама у учењу; (3) за самостално припремање и практичну реализацију наставе вештина (ликовне и музичке културе и физичког васпитања), српског језика, математике, појмова о природном и друштвеном окружењу за ученике са тешкоћама у интелектуалном развоју; сарадњу с наставницима редовне наставе, подстицање социјалног развоја и прихваћености деце и ученика са сметњама у развоју, као и прилагођавање окружења, ресурса и наставног програма потребама и могућностима детета и ученика са сметњама у развоју у инклузивном окружењу (4) интерпретацију различитих манифестација поремећаја код особа са аутизмом и одабир прикладних опција подршке у различитим животним доменима адолесцената и одраслих особа са аутизмом.			
Садржај предмета: - Процене развоја детета с интелектуалном ометеношћу, израда педагошког профила детета и плана мера индивидуализације у инклузивном вртићу и у развојној групи (7 часова); - Реализација васпитних активности за развој социјалних и практичних животних вештина код деце и младих са тежим облицима интелектуалне ометености (7 часова); - Клиничко-олигофренолошка процена према задатом критеријуму, анализа документације и клинички третман код особа са тешкоћа у менталном развоју (15 часова); - Клиничка процена према задатом критеријуму, анализа документације и третман и деце са сметњама у учењу (7 часова); - Припрема за наставни час и реализација наставе вештина (3 часа за сваку вештину – 9 часова), наставе српског језика (7 часова), математике (7 часова), наставе у области појмова о природном и друштвеном окружењу (7 часова); пружање подршке деци или ученицима, родитељима и сарадња са наставницима у инклузивном окружењу (7 часова) - Организовање индивидуалног и групног рада са адолесцентима и одраслим особама са аутизмом. Утврђивање њихових индивидуалних потреба и креирање предлога интервенција у циљу унапређења њихове независности, могућности доношења одлука и вршења избора. Евалуација спроведених интервенција (7 часова). - Писање и презентација дневника праксе (10 часова).			
Број часова: 90 часова током парног семестра (током три недеље)			
Методе извођења: Студија случаја, хеуристичка метода, праксеолошке методе, самостално извођење наставе, методе клиничке процене, анализа документације.			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
	поени		поени
Рани третман и предшколско васпитање деце с интелектуалном ометеношћу	9	Специфичне сметње у учењу	9
Методика наставе вештина за ученике ометене у интелектуалном развоју	10	Инклузивна едукација	9

Методика васпитања животних вештина код особа са интелектуалном ометеношћу 2	9	Методика наставе математике за ученике ометене у интелектуалном развоју	9
Клиничка процена особа са тешкоћама у менталном развоју	9	Методски приступи формирању појмова о природном и друштвеном окружењу код особа са тешкоћама у менталном развоју	9
Методика наставе српског језика за ученике ометене у интелектуалном развоју	9	Рехабилитација особа са аутизмом	9
Клинички третман особа са тешкоћама у менталном развоју	9		